

DARBININKAS

XLI NR. 48

680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPOS — JULY 3, 1956 M.

Redakcija — G. Lenmore 5-7281
Administracija — G. Lenmore 5-7088

10 CENTŲ

Lenino testamentas prieš Staliną

Maskvos partijos laikraštis "Komunistas" birželio 30 paskelbė Lenino testamentą, laišką XIII partijos kongresui. Laiškas rašytas 1922 gruodžio 23-4. Jame prieš mirdamas Leninas įspėja partiją nerinkti į partijos sekretorius Stalino. Vadina jį "neišsilavinusiu, žiauriu, linkusiu piktnaudoti valdžią". Sumaniausiu iš visų laikų Trockį, nors ir randa jame blogybių. Teigiamai atsiliepia apie Zinovjevą, Kamenevą, Buchariną. Įspėja, kad lenktyniavimas tarp Stalino ir Trockio gali suskaldyti partiją.

Lenino laiškas Rusijoje niekad nebuvo paskelbtas, tik prieš 33 metus užsieniuose. Stalinas jį nuslėpęs, o tuos, apie kuriuos Leninas teigiamai atsiliepęs, sulikvidavęs.

Kultūros Kongresas praėjo su pasisekimu

DAIŲ ŠVENTĖJ 10,000 KLAUSYTOJŲ IR 1,300 DAINININKŲ. GAUSIAUSIAI DALYVAVO JAUNIMAS

Dainų šventė ir Kultūros kongresas Chicagoje praėjo su dideliu pasisekimu ir giedrioje nuotaikoje, nors saulė kaitino iki 102 F. laipsnių.

Kultūros kongreso posėdžiai vyko birželio 30 Shermano viešbutyje. Pirmajam pilnates posėdyje dalyvavo apie 500 žmonių. Posėdį atidarė LB Centro Valdybos pirm. St. Barzdukas, invokaciją atkalbėjo prel. Ig. Albavičius. Pagrindinę paskaitą skaitė dr. Juozas Girnius "Tautinė kultūra — tautos išlikimo pagrindas". Paskaita išklaudyta su dideliu dėmesiu.

Po pietų vyko atskirų sekcijų posėdžiai: mokslo, švietimo,

literatūros, kalbos, teatro, dailės, muzikos, akademinio jaunimo ir žurnalistų. Pastarieji susiorganizavo tik kongreso metu. Gausiausias buvo akademinio jaunimo posėdis. Apkritai jaunimo dalyvavo labai daug Kultūros kongrese ir Dainų šventėje.

Antrajame plenumo posėdyje dalyvavo apie 700 žmonių. Paskaitą skaitė Iz. Matusevičiūtė. "Būdam ir priemonės kultūrai išlaikyti". Po paskaitos buvo gyvos diskusijos. Priimta visa eilė rezoliucijų.

Dainų šventės diena (liepos 1) prasidėjo pamaldomis šv. Kryžiaus bažnyčioje. Mišias aukojo prel. Ig. Albavičius, pamokslą pasakė vysk. V. Brizgys, žmonių pamaldose dalyvavo arti 4000.

Dainų šventė, vykusi Chicagoje kolizėje, sutraukė arti 10,000 žmonių. Choristų buvo 1300. Šventė pradėta giesme "Dievas mūsų stiprybė ir gelbėtojas". Dainos nuskambėjo galingai, dažnai šaukta bisuoti. Buvo nemažai amerikiečių svečių ir korespondentų, net ir Tokyo japonų dienraščių korespondentais. Dainų šventę sveikino prez. D. Eisenhoweris.

senhoweris. Dainų šventė ir Kultūros kongresas užbaigti banketu Sherman viešbutyje liepos 1 vakare. Bankete dalyvavo apie 1000 asmenų. Labai įspūdingą kalbą pasakė Chicago kardinolas Samuel Strich. Meno programą išpildė sol. St. Baranauškas ir sol. Al. Stempuzienė.

Pirmą kartą Chicagoje buvo susirinkę tiek daug lietuvių iš visos Amerikos ir Kanados. Dalyvavo Vliko pirm. J. Matulionis, min. St. Lozoraitis, Alto pirm. L. Šimutis, vysk. V. Brizgys ir visa eilė

žymių lietuvių veikėjų.

Kitam numeryje bus plačiau parašyta.

MASKVA IR VATIKANUI SIŪLO "KOEKZISTENCIJĄ"?

UP pranešė, kad Maskva pasiūliusi Vatikanui "koekzistenciją". Manoma, kad sukilimas Lenkijoje paskubinęs Maskvą ieškoti "religinės taikos". Rusijos diplomatai manė, kad geresni santykiai su bažnyčia atleisią įtempimą katalikiškuose kraštuose prieš komunistus.

● Gen. Twiningas iš kelionės Maskvoje jau grįžo.

PITTSBURGHE plieno fabrikų streikai jau eina.

Su dviem lėktuvais žuvo 128

Du Amerikos lėktuvai birželio 30 dingo su 128 asmenimis. Abudu išskrido iš Los Angeles trijų minučių skirtumu. Abudu skrido linijom, kurios tesiskyrė vos per kelis šimtus metrų. Vienas lėktuvas priklausė TWA, kitas United Airlines. Lėktuvai turėjo persikristi per audringą ir perkūningą vietovę. Spėjama, kad vienas kitą galėjo paliesti. Dingo Arizonos dykumose.

Abiejų lėktuvų likučiai šeš-

tadienį jau surasti Grand Canyon kalnuose, Coloradoj. Vienas nuo kito per mylią. Pasitvirtina mintis, kad jie vienas su kitu susidūrė. Prie lėktuvų griaučių dar nebuvo galima prieiti. Manoma, kad ir lavonius bus galima paimti tik su helikopteriais. Tebėra stiprus lėktuvam pavojingi vėjai.

BERNARD BARUCHAS, 85 metų, penkių Amerikos prezidentų patarėjas, aplankė Londone Churchillį.

Plieno streikas prasidėjo

Didieji plieno fabrikai Pittsburghe liepos 1 pradėjo streiką. Visos ligšiolinės pastangos susitarti dėl didesnio atlyginimo, didesnių atostogų ir didesnio atlyginimo šventom dienom ar šeštadieniais nutrūko. Vyriausybė lig šiol nesiklūpa. Abi pusės mano, kad streikas bus ilgas ir skaudus.

Streikas labai pakirs Amerikos ūkį. Streikuoja 650,000 darbininkų. Sustoja gamyba apie 90% plieno, reikalingo vietos pramonei. Automobilių ir namų reikmenų pramonė esanti aprūpinta plieno atsargom 1-3 mėnesiam. Naftos ir statybos įmonės atsargas turi labai mažas, tuojau turėsiančios sustabdyti darbą ir atleisti darbininkus. Vienos dienos streikas atsieis Amerikos ūkiui apie 40 mil. dol.

IR APIE LENINĄ MASKVA NEVISKĄ SKELBIA

Valst. departamentas šeštadienį paskelbė vieną iš dokumentų, kurie Maskvos partijos kongreso metu buvo išdalyti. Šiame dokumente Leninas smerkia Staliną už jo politiką tautinių mažumų atžvilgiu. Pirmena persekiojimus Gruzijoje ir smerkia Stalino didžiariusią kvą politiką, nors jis ir pats buvo gruzinas. Tačiau ir dabar bolševikai šio dokumento viešai nepaskelbė, nes mažumų atžvilgiu jie eina Stalino pėdom.

Pilies savininko bėdos

Prancūzijoje vienas savininkas neturėjo kur dėti savo pilies su 32 kambariais. Niekas nepirko, nenuomojo, nebuvo iš ko remontuoti, o mokesčius mokėti reikėjo. Tada savininkas įsigijo dinamito ir pilį sprogdino.

Ar sukilimas ir Baltijos kraštuose?

Laikraščiai pranešė, kad Poznanės judėjimas atsiliepė Baltijos pajūrio miestuose — Stetine, Danzige. O Berlyno laikraštis "Telegraf" pranešė, kad laisvės sąjūdis Baltijos valstybėse, Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, taip pat stiprėjęs. Esą pabėgėliai iš Baltijos kraštų Suomijoje pasakoje, kad pagrindinio organizacijos paskutiniu laiku įvykdžiusios eilę svarbių žygių, tarp jų dvi dienas buvusi užimta Rygos radijo stotis.

Maskva pasiuntusi 11 šarvuo-

Nauja liga

Japonijoje pagausėjo mirties atsitikimai nuo keistos ligos. Vyrų tarp 17-40 metų miedami staiga ima blaškytis, dejuoti ir po 20 minučių nepabudę miršta. Tokių atsitikimų užregistruota 130. Spėjama, tai gali būti nuo ryžių, kurie užgerti vandeniu išpučia vidurius.

čių diviziją. Latvijos miestuose Wenden (Cesėje) ir Valmieroje paskelbta karo padėtis. Paskiau apie tai nebuvo jokių žinių.

Vestuvės ir mirtis

Marlyn Monroe ir A. Miller birželio 30 susivedė. Savo vedības laikė paslaptį nuo korespondentų. Viena korespondentė sekė jaunuosius ir kai jie pajudėjo automobiliu, ji sekė iš paskos. Staiga ji trenkė į medį. Marlyn Monroe ir jos būsimo vyras sustojo ir sušaukė jai pirmą pagalbą, pasakui pakeitę sukruvintus savo drabužius išvyko vedybų. O korespondentė nugabeno į ligoninę, kur ji mirė. Tai buvo buv. Rusijos princesė Mara Ščerbatov.

● Amerikos chorą, kuris gastroliuoja Europoje, ištiko nelaimė. Kai tik atvyko į Paryžių, daugiau kaip pusė choristų susirgo dezinterija.

POZANANĖS DARBO ŽMONĖS SUKILO — REIKALAVO DUONOS IR LAISVĖS SUKILIMĄ MALŠINO TRIS DIENAS. ŽUVO APIE 400 — 600 ŽMONIŲ

Pavergtuose kraštuose po 1953 birželio 17 sukilimo Vokietijoje didžiausias įvykis dabar Poznanės sukilimas, Lenkijoje.

Birželio 28 rytą Poznanės, vieno iš didžiausių Lenkijos pramonės miestų, darbininkai surengė generelinį streiką ir demonstracijas, kurios išvirto sukilimu. Dalyvavo 30,000 darbininkų. Daugiausia plieno pramonės.

DEMONSTRANTAI REIKALAVO DUONOS IR LAISVĖS

Buvę Poznanėje žmonės iš Vakarų girdėjo šūkius: "Mes norim laisvės", "Mes norim duonos", "Šalin komunizmas", "Šalin rusai", "Mes reikalaujame mažesnių kainų ir didesnio atlyginimo".

Demonstrantai paleido kalinius, padegė kalėjimą. Puolė saugumo policijos būstinę ir jos kalėjimą. Nutraukė radijo stoties transliacijas. Prieš streikininkus buvo paleista lenkų kariuomenė su tankais. Buvo tragiška, kai lenkai kareiviai turėjo šauti į savo brolius lenkus darbininkus. Vienas užsienietis matė, kaip vienas kareivis atsisakė, ir tada karininkas nušovė jį patį. Matė, kaip kitur nušautą darbininką draugai paėmė ant pečių ir, pridengę Lenkijos vėliava, nešėsi demonstracijos priekyje. Matė, kaip sukilėliai paėmė du tankus ir viršum jų iškėlė Lenkijos vėliavą, sumirkytą darbininkų krauju.

Lenkijos valdžia paskelbė kad PER PIRMĄ SUKILIMO DIENĄ BUVO NUŠAUTA 38 DARBININKAI IR 270 SUŽEISTA.

Paskelbė taip pat, kad streikas Poznanėj palaužtas. Jau pirmą dieną Varšuvos radijas pripažino Poznanėje "rimtus neramumus" ir kaltino, kad juos suorganizavo "imperialistų agentai ir reakcioniškas pagrindis". Pažvėmėjo, kad sukilimas buvo "labai gerai organizuotas". Pažadėjo nubausti kaltininkus visu įstatymų griežtumu. Kitą dieną į Poznanę atvyko pats Lenkijos min. virm. Cyrankiewicz. Jis pripažino, kad darbininkų padėtis yra sunki ir kad "provokatoriai ir imperialistų agentai" pasinaudojo darbininkų nepasitenkinimu, organizuodami kruvinas riaušes. Žadėjo gerinti sąlygas ir bausti kalti-

ninkus.

Sukilimo eigą matė daugelis užsieniečių, nes tuo metu Poznanėje buvo tarptautinė mugė. Darbininkai užsieniečiam parodė simpatijų.

"Pasakykite žmonėms Vakaruose, kad lenkai nori būti laisvi".

Vakariečiai pajuto, kaip telefono ryšys su vakarų Berlynu buvo nutrauktas, traukiniai vėlavosi ar sustojo, autobusai ir tramvajai mieste buvo išvartyti, beorganizuojant bari-

AUKŲ 400-600

Nors Varšuvos radijas kalbėjo apie sukilimo numalšinimą jau penktadienį, vėliau pripažino, kad kovos nebaigtos. Darbininkai gavo ginklų, kulkosvaidžių, šautuvų, granatų, užėmė milicijos būstinę ir sandėlius. Jie užsibarikadavo atskiruose namuose ar didžiulių namų stoguose ir priešinosi kariuomenei. Buvo atgabentos patrankos bombarduoti sukilėlių lizdam. Dar trečią dieną mieste tebešokėjo šūviai. Nors valdžia kartojo žvusių skaičių tą patį, tačiau bėgliai iš Poznanės kalbėjo apie daug didesnių žvusių skaičius — 400-600. Varšuvos radijas pranešė apie suimtus sukilimo kaltininkus — 300, kurie bus atiduoti teismui.

Kiti satelitai įspėjo gyventojus, kad kas pakels "ranką" prieš "liaudies valdžią", tas rankos neteks, vadinas, bus malšinta visu griežtumu.

DABAR PRASIDĖS VALYMAS

Sekmadienį, kaip pasakojo iš Poznanės išvykę užsieniečiai, sukilimas jau buvo palaužtas. Kariuomenė ir milicija apsupus visą miestą ir krečia kiekvieną namą. Komunistinė spauda grasina, kad "provokatorium" nebus jokio pasigailėjimo.

AR TAM, KAD IMTŪSI REPRESIJŲ?

Buvęs lenkų komunistinio saugumo pareigūnas, dabar esąs Amerikoje, išreiškė galimybę, kad sukilimas galėjo būti suprovokuotas norint apdumti Vakarų amclis ir grąžinti represijas prieš tą palengvėjimą ir atsikvėpimą, kurį pajuto pavergtieji po Stalino mirties ir Chruščiovo kalbos.

Amerika siūlo lenkam duoną, o laisvą pasaulis siunčia užuojautą lenkam

Valstybės departamentas ilgai tarėsi, kaip atsiliepti dėl Poznanės įvykių. Kai kuriems rodė, kad nereikia pasakyti nė žodžio, kuris būtų priimtas kaip padrašinimas kitiems miestams sukilti. Pagaliau paskelbė užuojautą žvusiųjų šeimoms, ir priminė Lenkijos darbininkams maisto. Ar Lenkija priims, neaišku.

Amerikos valstybės departamentas pasiūlė per Amerikos raudonąjį kryžių Lenkijos darbininkams maisto. Ar Lenkija priims, neaišku.

Pavergtųjų Tautų Bičiuliai Amerikiečiai paskelbė sukilimui Poznanėje simpatijas. Pirminė, kad sukilimas rodo, jog Vakarai turi savo sąjungininkais turėti pavergtas tautas, o ne jų pavergėjus. Sim-

patijas pareiškė gub. Harrimanas, keli darbininkų unijų pirmininkai — plieno, siuvelykų ir kt.

Pavergtieji piketavo Sovietų delegaciją Jungt. Tautosose šūkiu: "Sustabdykite mūsų brolių žudymą Poznanėje", "Šalin komunizmas", "Grąžinkite laisvę mūsų broliams". Vienas iš Sovietų pareigūnų prasidėjęs duris ir pasakęs korespondentam: "Mes tuo nesuinteresuoti".

Pavergtųjų Europos Tautų seimas birželio 29 kreipėsi į Saugumo Tarybą, kad ištirtų įvykius Poznanėje. Tačiau pirmininkas Vilius Masens spaudai pareiškė neturįs daug vilties, kad Jungt. Tautos ką nors darų. Jis daugiau pasitikis Amerikos, Anglijos, Prancūzijos konferencija.

Mes tikime — kalbėjo Masens, — kad laisvasis pasaulis nepamirš pareikšti savo simpatijų, kaip tai nutiko 1953 (Berlyno sukilimo metu), ir bus imtasi tarptautinės akcijos ištirti Sovietų agresijai ir kolonialistiniam išnaudojimui.

Prez. Eisenhoweris birželio 29 patvirtino programą, pagal kurią palengvinamas pasikeitimas su Sovietų Sąjunga asmenų, siuntinių. Tokiai programai anksčiau buvo priešingas F.B.I. direktorius Hooveris ir valst. sekr. pavaduotojas Hooveris jr. Jie manė, tai palengvins Sovietams infiltruoti agentus.

● Komunistinė Kinijoje buvo leista "parlamentui" kritikuoti vyriausybę. Ir pastaroji pasižadėjo gerinti ūkinę gyventojų padėtį.

● Baltimorėje vaikai chuliganiškai birželio mėn. 82 mokyklose išdaužė 4,592 langus.

OLANDIJOS princesė Beatričė karalietė pristatė tautai kaip savo įpėdinę. Jai 18 metų.

Dabar man mieliau kalėjime negu laisvėj

Patriotai ir nusikaltėliai (3)

Kviečiami liudininkai keturių rumunų byloje. Buvo policijos atstovai, kalėjimo pareigūnai, buvo rumunų egzilių daugybė. Bet nebuvo keturių rumunų, komunistinės atstovybės tarnautojų, kuriuos tie keturi patriotai vasario 15 atstovybėje buvo suėmę. Atvyko net 18 rumunų iš Rumunijos, bet teismas stebėjosi, kad nebuvo kaip tik tų 4, kurie buvo teismui reikalingi.

Ilgai liudijo policijos komisaras Kessi, kuris vedė su Beldeanu derybas, kad pasiduotų policijai be kovos.

"Aš šusidariau įspūdi, kad turiu reikalo su stipria asmenybe, su vyru, kuris žino, ko jis nori.

Jis man tada apgailestavo Setu mirtį ir nurodė, kad tas nebuvo numatyta, nes jis davęs savo vyrui griežtą įsakymą ginklą vartoti tik pavojaus atveju...

Aš įsitikinau, kad juo galima pasitikėti.

Kai jis sėdėjo kalėjime, sargas tuojau pastebėjo, kad tai ne kriminalistas. Tokiem aš akį turiu — sakė sargas ir pasakojo, kaip

Beldeanu per ištisas dienas drožė kalėjime madonas ir kitas religinio turinio statulėles, su giliu pervingumu ir skausmingais bruožais.

Ir tas jo kalėjime sukurtas menas buvo išdėtas prieš teismo akis ant stalo...

Ejo vienas po kito liudininkai, kurie atskleidė, kaip komunistas buvo įvestas Rumunijoje, kaip prasidėjo teroras ir žmonės kritė į desperaciją, kaip žmonės griebėsi priemonių išsigelbėti iš smurto.

"Tą smurtą ir desperaciją — kalbėjo liudininkas buv. Rumunijos ministeris Gafencu — galima pailiustruoti žodžiais

BELDEANU, susižeidęs rankas bedrožinėdamas Marijos statulėles.

vieno labai žinomo politiko, kuris tvirtino:

"Tūkstantiniai žmonių areštai, masinės deportacijos, nuveikimai be teismo arba ciniski tariamieji teismai buvo pagrindas nesaugumui, baime

ir desperacijai"...

Kai Gafencu pasakė, kad tai žodžiai ne keno kito, kaip Chruščiovo Maskvos kongrese, salėje publika smarkiai sujudo... Iš tos desperacijos — tęsė Gafencu toliau — buvo griebtasi nelegalių priemonių nelegalumui pašalinti.

Keturių vyrų žygis buvo demonstracija, buvo aliarmas, kuris atidarytų laisvajame pasauliui akis ir ausis, kas dedasi už geležinės uždangos.

Kas galėtų paneigti, kad tokie aliarmas reikalingas šiuo laikui, kada laisvasis pasaulis vis labiau skęsta abejingume ir apsiranta su esama padėtimi tarp Vakarų ir Rytų. Si moralinė Vakarų kapituliacija yra ne tik užkrečiama, bet laisvajam pasauliui pavojinga.

Keturi rumunų jaunuoliai, kurie prieš tai demonstravo, padarė kvailybę. Bet ar šita kvailybė nėra nukreipta prieš aną didesnę ir pavojingesnę kvailybę, kurią daro Vakarai su savo moraline kapituliacija?..

Gafencu priminė, kaip Chruščiovo kalbos metu jam

buvo atsiųstas lapelis su paklausimu, kodėl jis per tiek laiko tylėjo apie Stalino žiaurumus ir jiems nesipriešino. Chruščiovas kvietė paklausti autorių atsistoti. Visi tylėjo. Tada Chruščiovas atsakė: "Kaip tik dėl to ir mes tylėjome". O šitie jauni vyrai, kurie yra kaltinamųjų suole, ne tylėjo, bet drąsiai, garsiai visam pasauliui sušuko".

Vėl ir vėl liudininkai grįžo prie Beldeanu charakterio.

Ryškinio du jo bruožus — fanatišką patriotizmą ir gilų katalikų tikėjimą, kuris — reikėsi jo mene, net jo norą stoti į vienuolyną. Paskui pasaukė teismo pirmininkas jauną merginą ir klausia: "Ar tamsta esi jo sužadėtinė?" Patylėjusi prašabzdėjo: "Neoficialiai". Teisėjas ramina: "Jei tamsta sužadėtinė, turi teisę neludyti". Mergina ramiau pasako, kad jis žadėjęs ją vesti. Teismo pirmininkas: "Ar tamsta laikai susižadėjus ir po to viso, kas atsitiko?" Mergina palaukus: "Iš mano pusės taip". Teismo pirmininkas kreipias į Beldeanu. Tas atsako: "Taip"...

Toliau mergina liudija, kad nieko jai nepasakojo Belde-

nu apie savo politinius sumanymus, tik pasakė paskutinę dieną:

"Kad ir kažin ką apie mane nugirstum, negalvok blogai".

Kai kalbos baigėsi, Beldeanu paskutiniame žodyje prisėmė atsakomybę už visą žygi sau. Apgailestavo šoferio mirtį. Pasakė, kad jam būtų lengviau, jei vienas galėtų kalėjime atsėdėti, bet kad tik draugai būtų laisvi.

"Dabartinėje politinėje padėtyje man mieliau sėdėti kalėjime negu laisvėje".

Buvo tai jo paskutinis žodis.

Valstybės gynėjo kalboje buvo reikalaujama skirti bausmę nuo 16 mėnesių iki 6 metų. Teismo salė buvo apgulta iš visų pusių publikos, kai teismo pirmininkas paskelbė sprendimą:

Naujos pavardės iš Sibiro.

Grįžusieji iš Sibiro į Vokietiją praneša, kad jiems pasitaikė sutikti:

Antanas Barauskas, iš Ukmergės, buvęs pašto tarnautojas; 1946 susirašinėdavo su žmona; miręs džiova. Kazys Baulys. Butkevičius. Čepas, iš Kauno; dar jaunas vyras; kilęs iš karininkų šeimos. Šeškevičius, kunigas. Antanas Dambrauskas, bene iš Ukmergės; turėjo būti jau paleistas. Kairaitis, Antanas Karčiauskas, karininkas, paleistas 1952; jo šeima Irkutske. Matulionis, vadinamas "Bronka", apie 25 metų; turi pasą į Lietuvą. Antanas ir Jonas Pažemeckai, turtingi ūkininkai; turėjo savo malūną, bene nuo Pasvalio ar Biržų, abu mirė. Pivariūnas. Jonas Rimkus, iš Raseinių, paleistas 1954, vokiečių okupacijos metu buvo seniūnas, nubaustas 25 metams, šeima Irkutske. Sakmanas, pulkininkas, buvęs prezidento Smetonos adjutantas. Algirdas Tomkus, iš Kauno, jau paleistas. Vanagas, apie 35 metų, iš Sveikšnos.

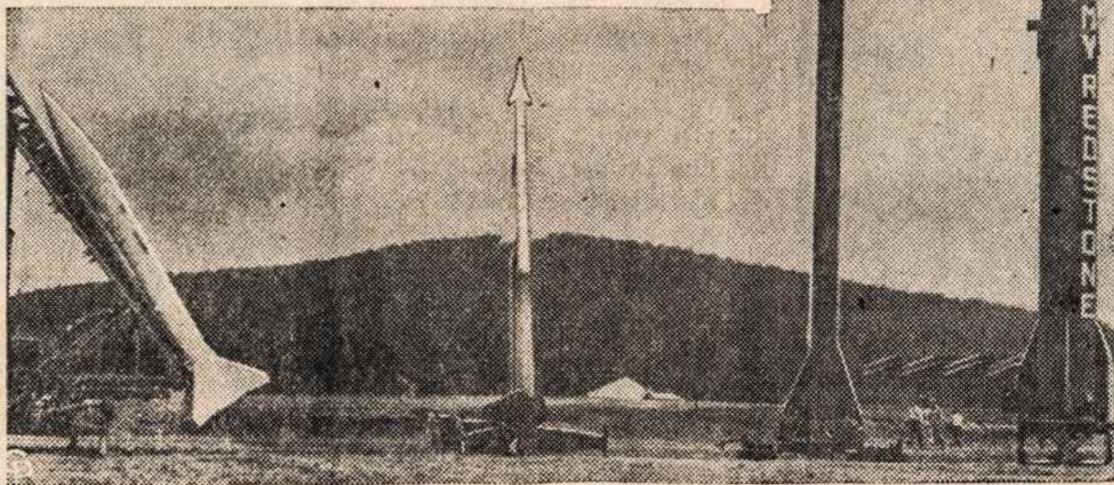
500 milijonų kasmet už narkotikus

Amerikos sen. Price Daniel siūlė įvesti mirties bausmę už herojino prekybą, nes Amerikoje tie narkotikai vartojami labiau nei bet kuriamė vakarinio pusrutulio krašte. Jiem išleičia amerikiečiai per metus po 500 mil. dolerių ir pripildo Kinijos komunistų iždą.

Amerikos specialieji narkotikams policija labai gerai yra susėkus, iš kur tie narkotikai ateina. Būtent, iš Kinijos ir Korėjos. Jos daugiausia opiumo gamina. Pačioje komunistinėje Kinijoje opiumą vartoti uždrausta mirties bausme. Bet eksportui raudonoji Kinija skiria kasmet po 800 tonų opiumo, herojino, morfijaus. Šita prekyba yra monopolizuota ir yra tiesioginė min. pirm. Chou En-Lai žinioje. Labiausiai narkotikai yra skirti Ame-

rikos rinkai. Iš pajamų 40% eina į Kinijos valstybės iždą, kiti skirti gamybos ir pardavimo organizacijai išlaikyti. Pačiai organizacijai, kaip Amerikos policija yra sėkmingai vadovauja Sauchajuje gyvenęs Ceng Lao San. Jo tinklas apima ir komunistų grupes, per kurias eina narkotikai į užsienius. Eina ir tiesiogiai per vadinamas geišas, kurios pasiūlo Amerikos kariams Japonijoje. Eina per uostų darbininkus, kurie turi prašmugeliuoti laivuose.

Neseniai Manioje susekta, kad komunistai ir Amerikos dolerius padirbinėja. Suimti 32 kiniečiai, Laimėtas už padirbtus dolerius pinigas eina iš dalies Filipinuose komunistų partijos naudai, iš dalies vėl eina į raudonąją Kiniją.

AMERIKOS keturi "didieji" — įvairaus tipo raketos.

Dingo be žinios 100,000 moterų

Merginų prekyba... toki žodžiai šiais laikais atrodo pasenę, nes tik praeityje merginos buvo perkamos ir parduodamos iš haremų ir viešuosius namus. Tačiau pasirodo, kad toji prekyba nėra tik praeities dalykas. Su dideliu vaizdingumu tai iškėlė Prancūzų parlamento atstovė Lefevre.

Per paskutinius dešimt metų iš Prancūzijos dingo be žinios daugiau kaip šimtas tūkstančių moterų ir merginų. Policija priėjo siūlo galą, kad daugelis merginų sudarydavo sutartis su užsieniais, atvykdamo į Paryžiaus viešbutį Cote d'Azur. Iš ten jos buvo siunčiamos į Genują. Ir toliau jokios policijos pastangos jau nesusekė, kur jos dingsta iš ten.

Pirkliai moka pataikyti į jaunų merginų naivumą — užsako jas dažniausiai į užsienius sekretorėm, manekenais ar panašiai tarnybai. Kai ku-

riaus tiesiog grobia miesto viduryje. Lefevre pasakojo, kaip vienas neregys prašė, kad jį perversių per gatvę; kai mergina pervedė, kitoj gatvės pusėj laukė vyras, kuris pačiuo merginą ir iogrūdo į automobilį. Daugiau apie ją nieko negirdėjo.

Viena ištrūkusi mergina pasakojo, kaip Paryžiuje prie įėjimo į teatrą, vyras ir moteris turėjo tris bilietus ir vieną pasiūlė prie kasos esančiai ir bilieto laukiančiai merginai, nes jiem esąs atliekamas ir vis tiek prapulsias. Mergina paėmė ir teatre atsisėdo greta. Ponia ją pavaišino ir saldainiais. Jie buvo narkotizuoti, ir iš teatro merginą išvedė pusiau apsvaigusią ir nusivežė.

Vidaus reikalų ministerija sustiprino apsaugą stotyse, uostuose, aerodromuose. Civiliškai apsirengę policininkės labiausiai seka moteris, vyksiančias į užsienius.

Patriotai

Beldeanu 4 metai kalėjimo, Stan Codrescu (kuris nušovė šoferį) pusketvirtį metų, Joan Chirila pustrėčių, Dimitru Ochiu metus ir 4 mėnesius. Visiems įskaitomas atsėdėtas laikas. Paskutinis nutaistas dėl to tuojau buvo paleistas.

"Die Tat" laikraštis rašo, kad toks sprendimas laikomas švelnus. Jis atitinkas šveicarų daugumos nuotakas. Ji laiko juos ne nusikaltėliais, bet labai padoriais žmonėm, kurių likimą nulėmė jų tėvynės pavergimas. Esą visa jų byla tarnauja dar kartą ir dar kartą sukresti Vakarų sąžinei, kad ji pagalvotų apie tą begalinę žmogaus tragediją, kuri vyksta anapus geležinės uždangos.

M.

Come to...
PLAYLAND
FOR OUTINGS & PICNICS

SANDY BEACH
FRESH WATER POOL
BOATING
PICNIC GROVES
AMUSEMENTS
REFRESHMENTS

OPEN EVERY AFTERNOON AND EVENING

REDUCED RATES FOR GROUPS

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kilocycles KIEKVIENA SEKMADIENĮ — NUO 1:30 IKI 2:00 VAL. Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

LAISVĖS VARPAS

Naujosios Anglijos Lietuvių Kultūrinė Radio Programa
WBMS, 1090 kilocycles
BOSTON 15, MASS.

Sekmadieniais
12:30 iki 1:00 val. pietų metu
VEDEJAS — P. VIŠČINIS
31 Bunker Ave.
BROCKTON 4, MASS.
Tel. Brockton 8-1159-R.

Lietuvių Radijo Valandos Programa perduodama sekmadieniais

WHIL — 1430 kilocycles — Medford, Mass. Kiekviena sekmadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio. Jei norite ką nors pasveikinti ar pranešti, tai asmeniškai iduokite ar siuskite vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI — Lithuanian Radio Hour, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Skyriai: Lithuanian Furniture Co. — A. ir O. Ivaskai, 328 W. Broadway, ir Stasys Jakutis, 496 E. Broadway, So. Boston, Mass.; Antanas Daukantas Market, 187 Webster Ave., Cambridge, Mass. Telefonai: Norwood 7-1419; South Boston 8-4618 ar 8-1940; Kirkland 7-8533.

JUOZAS GRABAU REAL ESTATE BROKER

Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojamą turtą, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidžių) ir t.t.
Sąžiningas ir greitas patarnavimas.
227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-7524

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGU (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

YYT. MAŽELIS

gvy. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

TĖVAI MARIJONAI IR MARIANAPOLIO RĖMĖJAI
SKELBIA

LIETUVIŲ DIENA

TREČIADIENI, LIEPOS - JULY 4, 1956
MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE, THOMPSON, MASS.

- Iškilmingos šv. Mišios — 11 valandą
- Šv. Kazimiero parapijos choras — Worcester, Mass.
- Worcesterio Lietuvių Drum and Bugle Corps.
- Bob Zinkus orkestras — Šokiai — 4-8 P. M.

VISI NAUJOS ANGLIJOS LIETUVIAI
KVIEČIAMI DALYVAUTI ŠIAME PARENGIME

DARBININKAS

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS.

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass. September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusel metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Laisvėje džiaugsmas, nelaisvėje kraujas

Liepos 4 d. yra džiaugsmo diena visai amerikiečių tautai. Tą dieną prisimenama šiam kraštui iškovota laisvė. Ji sudarė sąlygas Jungtinėm Amerikos Valstybėms atsirasti ir plačiai atvėrė duris masėm žmonių iš kitų kraštų, kur jiems laisvės stigo. Amerika tapo prieglobstimi persekiojamiems. Ji taip pat patraukė ir priglaudė žmones, kurie bėgo nuo vargo ir ieškojo geresnio uždario.

Jei kam ir čia pasitaikė patirti sunkumų, tai turėjo bent laisvę su jais grumtis ir kurti šviesesnę ateitį. Tam nekludė jokie politiniai ar religiniai persekiojimai. Darbininkų susiorganizavimas laisvės pagrindais padėjo užtikrinti jiems apsaugą, kurią savo ruožtu ir valstybė paremia. Ji išaugo į didelę pasaulinę galybę, apie kurią tikrai galima pasakyti, kad čia "žmogus laisvai kvėpuoja".

Bet anie žodžiai nėra iš amerikiečių lūpų išėję, nes Amerikos gerovė buvo ir tebėra kuriama ne žodžiais ir pasigyrimais, o darbais. Atliktas darbas yra vienintelis dalykas, kuris nemeluoja: jis pasirodo toks, koks yra — geras arba piktas. Iš darbų sprendžiame apie žmones ir valstybę.

Yra kita galinga valstybė, kuri tiesišvaisto žodžiais, o darbais jos rodo ką kitą. Sovietų Sąjungoje seniai jau dainuojama: "Aš kitos tokios šalies nežinau, kur taip laisvai kvėpuotų žmogus". Tie žodžiai skamba tarsi koks pasityčiojimas iš pavergtų žmogaus — šėtoniškas kvatojimas. Iš tikrųjų tai reiškia: "Aš nežinau kitos tokios šalies, kur žmogus būtų taip pavergtas". Visa reikia suprasti atvirksčiai, kas Sovietų sakoma. Poznanės kruvini

įvykiai dar kartą parodė. Poznanės lenkai darbininkai sukilo šukterti pasauliui, kad jįsi pagaliau išgirstų, kaip jie "laisvai kvėpuoja". Pasinaudojo proga, kai Poznanė ir tarpautinė paroda buvo atvykusių užsieniečių. Šaukė duonos ir laisvės — dviejų dalykų, kurių, Sovietai sako, turį per akis, kad kitiems akis muilintų. Dėl pralieto nekaltų žmonių kraują Sovietai kaltina užsieniečius, ypač Ameriką, "kuri pakursčiusi".

Tie Sovietų melo žodžiai nebe pirmą kartą girdimi. Nuo pat bolševikų revoliucijos pradžios, — jau greitai bus 40 metų, — kaip vis kartojama, kad Sovietų Sąjungai gerovę ir taiką kurti kliudo "užsienio priešai". Niekada neužsimenama apie vidaus priešus, kuriais yra šimtai milijonų pačių rusų ir pavergtų tautų, valdomų tik saujelės komunistų.

Ir kiek tų sukilimų jau buvo, apie kuriuos į laisvą pasaulį tik menkas aidas teatėjo? Kiek jų buvo ir pasitaiko vergų stovyklose? Jie kaskart darosi vis dažnesni ir neuzdangstomi, kaip melas, bausis melas, kuris vieną dieną išsina aikštėn.

Poznanės lenkų sukilimas atsitiktinai pasitaikė JAV didžiosios šventės išvakarėse. Bet nėra atsitiktinis dalykas, kad JAV ir Sovietų Sąjunga šiandien sudaro dvi priešybes. Niekas tiek nekovoja už kitų laisvę, kaip JAV, ir niekas nėra tiek pasikėsinęs į kitų laisvę, kaip Sovietų Sąjunga. Laisvė ir vergija, tiesa ir melas, gerovė ir skurdas yra pastatyti vienas prieš kitą. Jei niekada nebuvo jokios abejonės, kad geras prieš piktą laimi, laimės ir ši kartą. Kraujas žmonių, kovojančių už savo laisvę, veltui nenuėina.

Dvasia yra stipresnė už medžiagą

Gegužės 10—13 Paryžiuje įvyko Respublikinio Liaudies Sąjūdžio (MRP) kongresas. Tas sąjūdis patraukia dėmesį dėl to, kad yra išaugęs iš kovos prieš Vokietijos okupaciją ir kad šiandien iš visų Prancūzijos grupių labiausiai tęsia kovą prieš kitą priešą — komunizmą. Iš to sąjūdžio taip pat pavertę daugiausia susilaukia palankumo. Min. Ed. Turauskas, dalyvavęs tame kongrese, čia atsako į kelis klausimus.

KOKIA VIETA PRANCŪZIJOJ GYVENIME PO KARO UŽĖMĖ MRP?

Po išlaisvinimo MRP (Respublikinis Liaudies Sąjūdis) stauga išaugo viena stambiųjų parlamento grupių. Ji turėjo apie 100 atstovų iš 630. Tik paskutiniai rinkimai sumažino jų atstovų skaičių — iki 78. Balsų skaičius prarastas žymiai mažesnis negu atstovų.

Apskritai, per paskutinį dešimtmetį MRP turėjo Prancū-

MRP kovotojų kelias prieš komunizmą

zijos gyvenime žymų vaidmenį. Nuo pat 1946 iki paskutinių rinkimų dalyvavo visose vyriausybėse. Du jo įžymieji žmonės — Robert Schuman ir Georges Bidault — pirmininkavo vyriausybėm ir ilgus metus buvo užsienių reikalų ministrai. Pierre Schreiter buvo pirmininkas paskutiniame parlamente. Dabartinėje vyriausybėje MRP nedalyvauja. Jai vadovauja dabar socialistai, sudarę koaliciją su radikalais.

KIEK SAVO PROGRAMA NUO JŲ ISSISKIRIA MRP?

MRP savo socialine politika yra gana artima socialistams. Tačiau juos skiria pažiūros į pasaulžiūrinius reikalus. Prancūzų socialistai yra perėmę iš radikalsocialistų laisvę, mo vėliavą su kova prieš bažnyčią. Antireliginę ar bereliinę nuotaiką jie išpažįsta ne tik patys, bet ją nori primesti

ir kitiems, jaunajai kartai per mokyklas. Dėl to jie pripažįsta tik vadinamas viešąsias arba valstybines mokyklas ir atmėta privačias, katalikų daugiausia laikomas mokyklas, vadinamas laisvasias.

MRP stoji už laisvę tėvams mokyklą pasirinkti — kas nori valstybinę, kas nori laisvą.

Buvusiame parlamente buvo sutartas kompromisas ir priimtas vadinamas Barrange įstatymas (pasūlytas atstovo Barrange), pagal kurį iš valstybės biudžeto suteikiama parama ir privačiom mokyklom už kiekvieną vaiką, kuris laisvosiose mokyklose mokosi. Klausimą svarstant buvo nurodyta, kad valstybė iš to tik laimi, nes lig šiol ji neturi nei pakankamai mokyklų nei pakankamai mokytojų. Laisvosios mokyklos už mažą atlyginimą atlieka tą darbą, kurio valstybinės mokyklos nepajėgia. O svarbiausia tikintieji tėvai nėra verčiami palikti savo vaikus be tikybinio auklėjimo. Tokis sprendimas davė taiką. Tačiau sustiprėję socialistai "prisiekę" tą įstatymą panaikinti. Lig šiol jiems tai nepavyko.

KOKIA POZICIJA MRP UŽĖMĖ ATŽVILGIU KOMUNISTŲ, KURIE SURENKA VISO PENKTADALIO PRANCŪZŲ BALSUS?

Sitas klausimas visu ryškumu iškilo dvilyktame MRP kongrese. Jį referavo J. Fontanet, parlamento astovas, dar jaunas, gabus vyras. Jo pranešimas, pavadintas "Aky-stata su komunizmu" buvo puikus įžvelgimas į komunizmą. Vargiai ar galėtų taikiau komunizmo klastas ir vingius išnagrinioti ir žmogus, komunizmo režimė gyvenęs. Savo išvadose jis kalbėjo:

"Visa MRP istorija yra nuolatines akystatos su komunizmu istorija — nuo pat IV respublikos pradžios, kada jo veikimas trijų partijų vyriausybėje išvengė Prancūzijoje panašų į Prahos įvykius pasikartojimo, ir ligi šių laikų, kada jis kovoja, kad Prancūzijoje neatsikurtų "liaudies frontas", kuris komunistų partijai sudarytų didžiausią, kokį ji kada yra turėjusi, laimėjimą.

"Tačiau, mes konstatuojame, kad yra kiti, kuriems reikalinga atidengti konkrečią

komunizmo realybę, kad 1956 metų komunizmas jiems nesudaro nei baimės, nei neįkvėpia paprasčiausio atsargumo, ir štai kodėl mes norėjome mūsų kongreso proga aliarmuoti kraštą.

"Mūsų sąjūdis yra pasiryžęs, akivaizdoje provokacijos komunistų, mestos Vakarų koalicijos atžvilgiu, duoti pozityvinį atsakymą.

"Mes pasiūlysimė programą kovos su skurdu ir socialiniais neteisingumais, kurie yra Prancūzijoje ir užjūrio kraštuose geriausi komunizmo sąjungininkai.

"Bet mes lygiai žinome, kad ūkinių ir socialinių pagerinimų neužtenka komunizmui atremti, kad,

su komunizmu reikia kovoti ideologinėje ir politinėje plotmėje.

"Rungtynėse su komunizmu reikia jam priešpastatyti savo kovos priemones ir metodus, būtent:

— Zmogaus ir pasaulio supratimą: mes kovojame už visiškai dvasinio žmogaus ir visiškai humanistinį visuomenės supratimą;

— kovojančių žmonių didelę jėgą, vieningą ir pastovią, veiksmingą, įkvėpiamą gausių kovotojų pasiaukojimo, kuri šie semiasi iš aukšto socialinio ir žmogiško idealo;

— metodą, atseit strategiją ir taktiką. Komunizmo jėga glūdi, stambia dalimi, grupių išsiblaškyme ir idėjų sąmyšyje tose grupėse, kurios tik sutardamos gali veiksmingai pasipriešinti komunizmui.

"Kas šiandien daugiausia padaro komunizmo pažangai, tai ne pačių komunistų pastangos, bet tas tiekios protų ir sąžinių Vakaruose savo menkavertiškumo jausmas komunizmo akivaikiuje.

"Reikia atgauti tuos protus ir širdis,

"Kiek tatau mus liečia, draugai, mes nesibijome tos akystatos su naujom totalitarizmo formom, kurį jau vieną sykį mes priveikėme, kadangi mes žinome, kad dvasia yra stipresnė už medžiagą ir kad meilė yra stipresnė už neapykantą."

Atrodo, kad pacituotoji Fontanet pranešimo pabaiga kalba pati už save ir pakankamai ryškiai apibrėžia MRP politinį ir moralinį veidą, išsiskiriantį tą sąjūdį iš kitų politinių susigrupavimų.

CHRISTIAN PINEAU, Prancūzijos užsienių reikalų ministras, negavęs pakalbėti senate, kalba spaudos klube.

ROBERT LUC, Prancūzijos konsulas San Francisco.

Kongresas išrinko naują sąjūdžio pirmininką P. Pflimlin, buv. finansų ministrį. Ligi šiol sąjūdžio pirmininkavo P. H. Teitgen. MRP laikosi, pagal savo vidaus statutą, dėsnio, kad

tas pats asmuo sąjūdžio pirmininkauti negali ilgiau, kaip trejus metus.

KOMEDIJA TESIAMA

Amerikos komunistų partija birželio 24 pasiskelbė "nepriklausoma marksistų Amerikos darbininkų partija". Ji pasilieka sau laisvę kritikuoti komunistų partijas kituose kraštuose, neišskiriant Sovietų Sąjungos. Tai tas pats, ką paskelbė Italijos, Prancūzijos, Anglijos komunistai. Ilgai laukė, iki gavo instrukcijas iš Maskvos, kad jos turi rodyti esančius nuo Maskvos nepriklausomos ir net gali pakritikuoti patį Chruščiovą.

Kai Chruščiovą paklausė, ar jis žino, kad Togliatti jį kritikavęs, Chruščiovas nusijuokė, pasisakė dar neskaitys, bet jis žino, kad Togliatti gerai kalbąs.

LAISVĖS STATULA prie New Yorko.

rosi. Ar tik neįvyks atviras santykių pablogėjimas tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos? O gal kažkas ir dar rimčiau? Birželio 11-tą, grįžęs iš Maskvos, Antanas Merkys pareiškė spaudai, kad jis buvo patenkintas minčių pasikeitimu su Stalinu ir Molotovu. Visais klausimais, liečiančiais tarpusavio santykius, prieita vienodos nuomonės, atlankyta Sovietų Sąjungos ūkio paroda, žiūrėta Maskvos — Volgos kanalo. Bet jau kitą dieną vidaus reikalų ministris Skučas buvo priverstas atsistatydinti, o štai šiandien, jeigu tai tiesa, atsistatydino ir pats Merkys.

Visa tai gal susitvarkys, susidoros, gal nėra ko baimintis. Be abejo, būtų neblogai, jei Mr. Redferno žinios pasirodytų tikros, būtent, kad Vokietija mano atsistoti skersai kelio eventualiai neiškiems Maskvos sumanymais.

Šeštadieniais vasarą Lietuvos įstaigos baigia darbą pirmą valandą. Kaip tik ši šeštadienį, dėl nepaprastumo, esu laisvas nuo kitokių pareigų. Atliksiu pažadą, duotą Lietuvis Aido redaktoriui, parašyti jo dienraščiui straipsnį apie Vilniaus architektūrą. Tikriausiai, neseniai lietuviškai išėjusios ir neblogos žinovo tuo klausimu parašytos knygos

recencija. Man sąžinė neleis vykty greitai laukiamų atostogų, jei anksčiau nebūsiu tesėjęs tokiu kilniu reikalu duoto pažado.

Kad geriau sektų rašyti apie ką gražiau turiu, senas paprotys verčia, išeiti kur užmiestini, gamton. Man reikia erdvės ir atviro dangaus viršum galvos. Greitai pavalgęs, iškeliauju keletą kilometrų nuo miesto. Ties keliomis pušaitėmis, ant augšto Neries skardžio, pasislepiu nuo žmonių ir politinių klausimų.

Netrukus įsitikinu, kad mano jau senokai nerašyta, Rašalas liejas tirštai, mintis minties kaip reikia nesugauto. Painiojas nereikalingi vaizdai ir šiandien anksčiau nugirsti gandai.

Palengva, po truputį priverčiu tikros, būtent, kad Vokietija mano atsistoti skersai kelio eventualiai neiškiems Maskvos sumanymais.

Kai tik pasiekiau Vingį, priemestį, kur gyvenau, matau, kad ne viskas atrodo taip, kaip turėtų atrodyti birželį,

šeštadienio vakare. Priemestis nusitęsė palei didelį, nepaprastai gražų pušyną, kur žmonės šiltais vasaros vakarais mėgsta ilgėliau pasilikti. Dabar tik retai kur tematyti žmogus, nors dar nėra ir aštuonių. Beveik kaip žiemą šiuo pat metu. Kur dingo jaunimas, bevaikštinėjančios jaunųjų porėlės? Ką visa tai reiškia?

Gal aš klystu? Gal Vingis visados buvo toks tuščias, nors ir skaitos mėgiamiausių ir gyviausių priemestėčių?

Tiesiai priešais ateina vidutinio amžiaus vyras, apsirengęs pilku vasarišku kostiumu. Atrodo matytas. Gal kur kokiose vaišėse. Dabar prisimenu, Tai lenkas inžinierius, Lenkijoje pastatęs dvi dideles radijo stotis; pavardė iškrito man iš atminties. Jis eina tiesiai į mane, lyg jam būtų kas negerai atsitikę, o priešęs, beveik kniumba mano rankose.

— Nebėr Lietuvos... Bolševikai atgriuva.

Kas jam daros? — Ne, jis atrodo visai normalus.

— Ar Tamsta dar nieko negirdėjai?... O, Viešpatie Dieve!... Radijas pranešė apie tai jau trečią valandą... Ketvirtą valandą bolševikai peržengė sieną keliose vietose... Taip pat ties Gudagojum, tie-

siai priešais Vilnių... Kas bus dabar su mumis?

Inžinierius žiūri į mane, lyg iš karščio išdžiūvusiomis akimis, nenuleidžia nuo manęs žvilgsnio.

Stauga jaučiu, kad nustoju galimybės raminti ir guosti kitus žmones. Man daros tamsu, juoda akyse. Žibintuvai gatvėje linkta, metereologijos pastato sienos, pro kurį abu šale praeinam, siūbuoja, bangomis virsta.

Ne, tai negali būti! Tai ne tiesa, ką šis man mažai pažįstamas žmogus sako! Su juo tikrai kas blogo atsitiko. Nieko negaliu išstarti, kaip tik viena:

— Mes visdėlto dar pažiūrėsim...

Greitai daros man pačiam taip sunku, kad aš sustoju, papsaudžiu inžinieriui ranką ir pasišalinu. Nežinau, ar einu lėtai ar skubinu — atrodo, kad lekiu risčia. Kur? Kodėl? Zėmė juda po kojų.

Nejaugi taip greit sutemo Ar man tik taip regis?

Susitinku daugiau žmonių. Senių vyrų ir moterų, ir jaunųjų. Visi stovi sustoję ir žiūri vieni į kitus. Arba laiko vieni kitus už rankų. Taip netikra viskas atrodo, taip keistas visi elgiasi... Varteliuose sutinku šeimi-

ninką, matematikos profesorių. Vilki pilkšvą, palaidą drobės kostiumą. Todėl atrodo dar baisnis. Jis pailgo, dabar patįsuo veido negaliu atskirti nuo kostiumo. Atrodo, kad laukė mane grįžtant. Pusę tako per sodelį į vilą einam nesakydami žodžio. Staiga girdžiu jį kaip iš tolo:

— Kur buvai Tamsta taip ilgai? Pusę dienos...

Kaip galiu paaiškinti? Profesorius nelaukia mano atsakymo.

— Ivyko laikas. Taip, dabar galas.

— Kas gi pagaliau atsitiko? Kas? — Klausiu pajutęs reikalą viską sužinoti.

— Sianakt Lietuvai buvo įteiktas ultimatas... Dešimtą valandą ryto vyriausybė nusileido bolševikų reikalavimams...

Man dar ne viskas aišku.

— Tamsta pats gali sužinoti iš radijo. — Profesorius lydi mane į savo darbo kambarį, paaiškina: Radijas kartoja tą patį pranešimą kas penkiolika minučių jau nuo trečios valandos.

Nespėjus, Elta katik baigė žinių pranešimus. Bet po penkiolikos minučių... vėl kartos... pačią svarbiausią žinią. (Bus dugiau)

IGNAS ŠEINIUS

SUNKIOJI VASARA

Iš knygos
"RAUDONASIS TVANAS"

Prisimindami 1940 metų tragiškuosius birželio — liepos mėnesius, kada Lietuva buvo okupuota, spausdiname rašytojo Igno Šeiniiaus pergyvenimus iš ano laiko. Jis pats akivaizdžiai matė ir užfiksavo tas nuotaikas, kaip raudonasis tvanas — komunizmas — užliejo Lietuvą.

Autorius vėliau iš Lietuvos pasitraukė į Švediją pas savo šeimą. Ten ir dabar gyvena. Jo "Raudonasis tvanas" pirmiau buvo išleistas švediška ir skandinavų kraštuose susilaukė didelio pasisekimo. Lietuviškai jį išleido Talkos leidykla 1953 m. Brooklyne.

Mūsų ištrauka liečia okupacijos pradžią. Autorius tuo metu — 1940 m. pavasarį — gyveno ir dirbo Vilniuje.

Birželio 15 — toji Dvilyktą valandą mano įstai-gon atėjus Mr. Redfern, jau nuo žiemos Vilniuje įsikūręs, pasakoja man, kad jis ką tik

gavęs iš Kauno keistokų žinių. Antano Merkio vyriausybė šįryt anksti atsistatydinusi, Sovietų Sąjungos ministeris Lietuvai, Pozdniakovas, pasiūlęs Lietuvos prezidentui pavesti generolui Raštikiui sudaryti naują vyriausybę. Vokietijos ministeris Zehlin prieš tai protestavęs.

Ne tik keistokos, tikrai keistos žinios. Svetimos valstybės siūlo ir protestuoja vienos Lietuvos vidaus klausime! Gal gerai bent tai, galvoju, kad čia dvi valstybės atsistoja viena prieš kitą. Juk ir Sovietų bazių buvimas mūsų teritorijoje lig šiol neutralizavo Vokietijos agresingą susidomėjimą Lietuva. Bet iš kitos pusės, kai vokiečiai gyventojai iš Estijos ir Latvijos buvo atšaukti namo, Lietuvos vokiečiams, nors jų pas mus ir nedaug, leista pasilikti Lietuvoje. Ar ir nuo žiemos Vilniuje įsikūręs, pasakoja man, kad jis ką tik

Pranciškoniai Lietuvos krikščioninimo darbe

1. PIRMOSIOS ZINIOS APIE PRANCIŠKONUS LIETUVOJE

Pirmieji pranciškoniai lietuvių gyvenamose srityse pasirodė 1245 m. Tais metais popiežius Inocentas IV savo legatu pas totorius siuntė buvusį Saksonijos pranciškonų provincijolą, paties šv. Pranciškaus draugą, italą, Joną iš Plano Karpini. Aprašydamas savo kelionę į totorių kraštą, šis pranciškonas, sako, kad jis keliaudamas supalydovais per Rusiją labai bijojęs prarasti galvą, nes tose srityse lietuviai slapta užpuolėdavo kelius. Tai pirmoji žinia apie lietuvių pranciškonų šaltiniuose.

Mindaugui viešpatuojant pranciškoniai jau pradėjo apštalauti lietuvių tarpe. Pirmasis lietuviškųjų kilčių apaštalas buvo Henrikas Liuksemburgietis. Jis 1247 m. tapo Žemgalos vyskupu. Čia jis neilgai ganytojavo, nes 1251 m. panaikinus Žemgalos vyskupiją buvo paskirtas Kuršo vyskupu. Kadangi šios dvi vyskupijos pagal popiežiaus legato Vilhelmo išvestąsias ribas apėmė kuone visą Lietuvą, tai šis pranciškonas vyskupas galima laikyti, bent iš vardo, ir pirmuoju Lietuvos ganytoju.

Tada Kuršo vyskupija neturėjo nei savo katedros, nei vyskupijos, dėl to vyskupas norėdamas diecezijos ribose įsikurti daug prisidėjo prie Klaipėdos miesto įkūrimo. Jo rūpesčiu Klaipėdoje buvo pastatytos šv. Mikalojaus ir šv. Jono bažnyčios. Jis taip pat parinko 12 vietų, kuriose kartu su Vokiečių ordinu nutarė pastatyti bažnyčias. Padidėjęs bažnyčių skaičiui, reikia manyti, kad ir Kuršo tikinčiųjų dvasinis stovis pakilo.

Henrikas Liuksemburgietis buvo geras ganytojas ir sumanus politikas. Į tai atsivėlgdamas popiežius Inocentas IV paskyrė jį pirmoju Lietuvos karaliaus Mindaugo globėju. Kai kas mano, kad jis dalyvavo ir Mindaugo krikšto ir jo karūnacijos iškilmėse.

Sunkiame apaštalavimo darbe vyskupas šaukėsi savo brolių pranciškonų pagalbos, kurie noriai jam padėdavo. Jo dokumentuose ir sutartyse minimi brolio Andriejaus, Adolfo, Henriko, Tomo ir kitų pranciškonų vardai. Kiek vėliau tuos pačius pranciškonus randame ir Mindaugo su Livonijos ordinu sutarčių liudiniškais. Tuo metu jie jau gyveno karaliaus dvare, bet Mindaugui mirus (1263) kuriam laikui jie vėl turėjo apleisti Lietuvą.

Kai Mindaugui priėmus krikštą Saksonijos provincijos pranciškoniai darbavosi Zemaitijoje ir Aukštaitijoje, tai tuo pat metu Bohemijos ir Lenkijos Mažesnieji Broliai stengėsi atversti jotvingius. Tas darbas pradžioje jiems gerai sekėsi. Popiežius Aleksandras IV 1257 m. jau rimtai tikėjo jotvingių atsivertimu ir net buvo pažadėjęs įkurti jiems vyskupiją. Pirmuoju šios vyskupijos ganytoju jis buvo pranciškonas Baltramiejus iš Bohemijos, bet įsimačius Vokiečių ordinui ne tik vyskupija nebuvo įkurta, bet ir pranciškonų misijos liko nevaisingos.

TĖV. VIKTORAS GIDŽIŪNAS, O.F.M.

2. MISIJOS VYTENIO IR GEDIMINO LAIKAIS (1296—1341)

Vyteniui tapus didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu, pranciškoniai vėl pasirodė Lietuvos istorijos scenoje. Jų dėka 1298 m. lietuviai pasižadėjo krikštytis ir sudarė su rygiečiais sutartį bendromis jėgomis gintis nuo Livonijos ordino užpuolimų.

Šie draugiški lietuvių ir rygiečių santykiai dar labiau sustiprėjo, kai Rygos arkivyskupu tapo pranciškonas, Friderikas iš Perenšteino (1304—1341). Livonijos ordino persekiojamas, jis pasidarė nuoširdžiu Vytenio ir Gedimino draugu. Palaikydamas Vytenio reikalus prieš Livonijos ordino Romos kūrį, arkivyskupas įsigijo tokią kunigaikščio ma-

lonę, kad šis 1312 m. norėdamas jam įtikti, Naugarduke pastatė bažnyčią ir vienuolyną, į kurį prašė atsiųsti du pranciškonus. Pranciškonų įsikūrimas nepatiko Vokiečių ordino magistrui, kuris puldamas Lietuvą kartu su miestu sudėgino ir pranciškonų vienuolyną.

Vyteniui mirus didžiojo Lietuvos kunigaikščio sostą užėmė Gediminas. Jis taip pat palaikė draugiškus ryšius su Ry-

gos arkivyskupu Frideriku. Gediminui viešpatuojant, Vasilevskio žodžiais tariant, pranciškoniai buvo labai išgalėję Lietuvoje. Jie buvo didžiojo Lietuvos kunigaikščio patarėjai ir sekretoriai. Ši pranciškono arkivyskupo draugystė ir Mažesniųjų Brolių veikla kunigaikščio dvare turėjo didelę itaką Gedimino politikoje su Livonijos ordinu ir nedaug trūko, kad pats Gediminas būtų priėmęs katalikų tikėjimą. Kunigaikštis įvertino pranciškonų darbus, todėl Vilniuje ir Naugarduke pastatė jiems bažnyčias ir vienuolynus. Jis prašė Saksonijos provincijolą, kad jis į Lietuvą atsiųstų dar daugiau savo vienuolijos narių. Tik gaila, kad ir šį kartą įvairios aplinkybės sutrudė Gedimino ir Lietuvos krikštą.

ANDRIUS VASYLIUS, pirmasis Vilniaus vyskupas.

3. PRANCIŠKONAI LIETUVOS KRIKŠTE

Nors pranciškoniai gyveno ir veikė Lietuvoje nuo Mindaugo laikų, bet ypatingai jie pasivymė Lietuvos krikšto metu. Kai 1386 m. Jogaila nutarė įvesti katalikų tikėjimą, tai jis tam darbu įvykdyti pasikvietė dar daugiau šv. Pranciškaus atvyko ir Sereto vyskupas Andriejus Vasylius, pranciškonas, kuriam Katalikų Bažnyčios vadovybė buvo pavedusi rūpintis Lietuvos krikštą.

Subūręs aplink save daugiau misijonierių, Jogaila ir Vytautas sušaukė žmones į įvairias vietas, kuris atvykęs su kunigaiais ir vienuoliais juos apkrikštydavo. Šiuokart lietuviai nesipriešino ir mielai priėmė krikštą nors jis ir valdovo įsakymu buvo teikiamas.

4. PIRMIEJI LIETUVOS VYSKUPAI

Kada Vilniaus miestas ir didelė Lietuvos dalis jau buvo priėmusi krikštą, tada Jogailos pastangomis buvo įkurta Vilniaus vyskupija. Jos vysku-

pas buvo paskirtas Lietuvos krikštui vadovavęs pranciškonas Andriejus Vasylius. Kilme jis buvo lenkas, bet nuoširdžiai mylėjo Lietuvą, josios valdovus ir savo global pavestus tikinčiuosius. Tapęs Lietuvos vyskupu, jis uoliai rūpinosi tikru Lietuvos atsivertimu. Tam tikslui jis plėtė vienuolynų ir parapijų tinklą ir, norėdamas paruošti kunigų iš pačių lietuvių tarpo, prie katedros atidarė pirmąją mokyklą Lietuvoje, kurioje mokė pranciškoniai. Vyskupas taipgi energingai gynė nuo didikų sauvaliavimo bažnyčių turtus ir jų tarnų teises. Pats būdamas šv. Pranciškaus sūnus mylėjo ir rėmė savo ordino brolius, steigė naujus vienuolynus ir mirdamas paliko jiems stambius užrašus. 1387 m. atvykęs į Lietuvą rado ją gamtos kulto klaidose, o 1398 m. mirdamas paliko ją katalikišką su gerai sutvarkyta vyskupija.

Andriejui Vasyliui mirus, antruoju Vilniaus vyskupu buvo išrinktas kitas pranciškonas, Lietuvos pranciškonų vikarijos vikaras, Jokubas Plichta (1398—1407). Jis stropiai tęsė vyskupo Andriejaus pradėtą darbą, stengdamasis vis

Škotijos lietuviai

Metinė iškyla

Sv. Kazimiero draugija birželio 17 turėjo metinę iškylą gražiame pajūry prie Largs miestelio, pietų Skotijoje. Šio išvažiavimo gautas pelnas paskirtas lietuvių kunigo išlaikymui Skotijoje.

Penki pilni autobusai atvyko į Largs miestelį, ir čia susirinkę šv. Marijos bažnytelėje išklause šv. mišių, kurias atlaikė klebonas kun. J. Gutauskas. Pirmą kartą šioje bažnytelėje graudžiai skambėjo lietuviškos giesmės, pakeliančios širdį prie Aukščiausiojo.

Po pamaldų visi nuskubėjo į pajūrį, kur atsigaivinę tyru oru skaniai užkandžiavo. Čia ir praleido likusį laiką iki vėlaus vakaro.

Largs miestelis yra garsus gražia vasarviete. Jis stovi rrie Firth of Clyde upės, kuri šioje vietoje daugiopai išsišakoja sudarydama salas ir saleles. Viena jų, Isle of Arran, turi aukščiausius kalnus visoje Skotijoje. Į rytus ant vienos uolos stovi paminklas, primenantis škotų karą su romėnais 1263 m. Be to, šis miestelis yra garsus savo valtelėmis "speed boats", kuriomis pavėžioja svečius, lėkdami vandeniui 50 mylių į valandą.

J. Butkevičius

giliau ir tvirčiau lietuvių širdyse įdiegti katalikų tikėjimą.

Tai taip atrodo pranciškonų darbai Lietuvos krikštiniame. Lietuvos pasieniuose ir Lietuvoje jie atsirado Lietuvos valstybės kūrimesi metu ir savo kantrų darbą tęsė iki tos pačios valstybės aukščiausio garlybės laipsnio, kurio metu ir krikščionybė buvo plačiai atidaryta lietuvių širdys. Daugiau, kaip šimtą metų vargė be vaisių, pagaliau Vytauto ir Jogailos laikais galėjo pasidžiaugti pasiektais laimėjimais.

MINDAUGO karūnacija.

Dail. A. Varno

LĒKTUVU IR ASILU PAS VENEZUELOS LIETUVIUS

Nedidelė Venecuelos lietuvių kolonija, bet vistiek įdomu patirti, kaip ten gyvena mūsų žmonės, kokie jų vargai ir rūpesčiai.

Štai šilts išpūdzius redakcijon užnešė kun. A. Perkumas, ką tik atsikrėdęs iš Venecuelos, kur jam tenka veikti tarp lietuvių.

Pats kun. A. Perkumas yra reta asmenybė, nes jis, kaip juokais sako, turi dvi tėvynes: Lietuvą ir Kiniją. Gimęs Zemaitijoje, prie Darbėnų, ejęs per mokyklas, per salečių vienuolynus, tapęs pats vienuoliu, buvo parengtas tolimosioms misijoms Kinijoje. Ten ir praleido 20 metų. Per tokį laiką netik kinų kalbos išmoko, bet pažino papročius ir prie jų prisirišo. Ta prasme ir pasidarė Kinija jo antroji tėvyne.

Be to, kaip ir visi misionieriai, buvo išvytas. Prieš ketvirtą metų jis atvyko Amerikon. Pabuvęs keletą mėnesių, pasuko į egzotiškų kraštus, kur saulės nemažai, kur ir vargelių apstu. Iškelia į Venecuelą patalkinti kun. A. Sabaliauskui, kuris tuo metu veikė tarp vietos lietuvių. Bet kun. A. Sabaliauskas buvo perkeltas Amerikon, kad čia organizuotų paramą salečių gimnazijai Italijoje. Taip kun. A.

Perkumas liko vieni vieną lietuvių kunigas Venecueloje. Lietuviai gyvena išsiblaškę po visą kraštą.

Į šešias kolonijas kun. A. Perkumas dažnai nuvyksta pamaldomis. Keturias lanko kas mėnesį, o kitas dvi — tik didžiųjų švenčių proga. Kadangi kraštas kalnuotas, pilnas neįjengiamų girių, tai keliauja lėktuvais.

Ar tik nebus visintelis lietuvis kapelionas, kuris savo parapiją lanko lėktuvais.

Kartais tenka pasinaudoti ir kitom priemonėm, aslais, jei reikia užsikelti į kokį kalną. Bet misionieriui, tiek metų praleidusiam Kinijoje, tai ne naujiena.

Daugiausia lietuvių gyvena Carace. Išsimėtę po visą miestą, neturi savos parapijos pastatų. Pamaldas laiko dažniausiai salečių bažnyčioje. Vietos vyskupijos nedaro jokių sunkumų, priešingai, suteikia visas lengvatas, kad geriau aplankytų lietuvių kolonijas.

Pats kun. A. Perkumas gyvena krašto sostinėje, prisiglaudęs salečių seminarijoje. Neturi nei savo klebonijos, nei raštinės, nėra nei kur lietuviams susieiti. Dabar mėginama reikalą pataisyti. Norima įsigyti pirmiausia patalpas kunigui, spaudos biurui, "Tėvų Kelio" administracijai, nedidelę salę. Neseniai susiorganizavęs

Liet. Katalikų Komitetas ėmėsi iniciatyvos. Numato nupirkti iš salečių namus. Tiesa, jie gana seni, bet parduodami labai pigia ir priedama kaina.

"Tėvų Kelias", kurį pradėjo leisti kun. A. Sabaliauskas, seniau ėjo kas mėnesį. Dabar, išsėmus pinigams, kurį laiką buvo sustojęs. Siemet vėl pasirodė. Jo leidėjas yra kun. A. Perkumas, redaktoriumi J.

Kukanaūza. Norima išleisti bent kelis numerius per metus. Šalia "Tėvų kelio" pasirodė ir "Venecuelos lietuvis".

Savu laiku Venecuelos lietuvių buvo pagarsėję savo lietuviškos knygos bei spaudos meile.

Ypač išplatindavo daug lietuviškų knygų. Dabar knygų sklindimas sumažėjo. Atrodo, kad, pramokę vietinės kalbos, pradėjo skaityti kitų tautų knygas. Bet laikraščių dar nemaža skaito. Ypač daug gauna iš Amerikos Darbininką, Draugą, Tėviškės Žiburius, Nepriklausomą Lietuvą, Aidus, Ateitį, Karį, Skautų Aidą, Mūsų Vytį ir kit.

Draugijinis gyvenimas gyvas.

Veikia Liet. Bendruomenė. Gražiausiai savo veikla reiskiasi skautai. Siemet mini savo penkerių metų sukaktį ir ta proga išleidžia specialų leidinį. Pats kun. A. Perkumas yra senas skautas, siemet atšventęs 30 skautavimo metų. Jo įnašas į vietos lietuvių skautų veiklą yra didelis. Jaunimas jau mokosi. Siemet buvo septyni lietuviai studentai. Vienas, Sulcas, jau baigė inžineriją ir pradėjo dirbti savo specialybėje.

Šiaip uždariai nėra blogi, bet pats pragyvenimas brangus, nes visos prekės įvežamos iš Amerikos.

Venecueloje geriau gyventi nei Kolumbijoje; iš ten jau persikėlė trys lietuvių šeimos. Nemaža lietuvių turi savo namus, yra net gerai įsitaisę. Blogiausiai gi su viengungiais; nors jie ir nemažai uždirba, bet viską prašvilpia, prageria.

Gyvenant pasklidus ir neturint kompaktinės savos kolonijos, neišvengiamai jaunimas pasiduoda kitų įtakai. Ir Venecueloje gražia tie patys sun-

FREE RECIPE

The best way to beat the heat!

Take a lake... plus a breeze...

and your own cottage in the pines. They add up to the perfect solution to your family's vacation problems for many years to come. And here's an easy way for you to get the money that will put the key to a summer home into your pocket.

Invest just \$7.50 a week in Payroll Savings. In 5 years you'll have Savings Bonds worth \$2053 in cash; in ten years, \$4448.

Why is the Payroll Savings Plan so successful? Because it puts your savings on an automatic, systematic basis. And best of all, you do more than save through Payroll Savings. You invest your money, too, and make it grow.

Before you know it — the summer home will be yours. And all you'll have to do is to sit on the porch and enjoy it. If you're real ambitious, you can sit and rock. In any event, you'll thank your lucky stars that you invested in U. S. Savings Bonds.

So get started today, on the Payroll Savings Plan where you work — or invest in Bonds regularly where you bank.

FOR THE BIG THINGS IN YOUR LIFE, BE READY WITH U. S. SAVINGS BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

Susipažink su

LAISVĖS PROBLEMA

Stasio Ylos

246 psl., kaina \$2.00

Gaunama: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Kun. K. Jenkaus 25 metų sukaktis

Birželio 24 d. šv. Petro bažnyčioje So. Bostone buvo gausi svečių iš Detroito, New Yorko, Lowellio, Roxbury ir paties Bostono. Tą dieną kun. Kazimieras Jenkus minėjo 25 metų kunigystės sukaktį. Sv. Mišias aukėjo pats jubilatas, asistuojamas kun. J. Naudžiūno ir kun. Alf. Janušonio.

Po pietų 5:30 val. rinkosi į Bradfordo viešbutį. Išsirikia- vę 25 kunigai iškilmingai įve- dė kun. K. Jenkų, salei triukš- mingai plojant ir muzikai gro- jant maršą. Pokyliui vadovavo kun. Alf. Janušonis, maldą at- kalbėjo ukrainiečių unitų kun. Gregory Tom. Užkandžiaujant smagiai nuteikė kvartetas, pri- tariamas vargonais Mr. John Kiley. Svečių tarpe matėsi Bos- tone kleb. kun. Pr. Virmauskis, Worcesterio — kun. Aug. Petraitis, Norwoodo — kun. F. Norbutas, seminarijos prof. kun. John Feeney, kleb. kun. J. Bucevičius iš Nashuos, kun. Al. Kontautas, kun. J. Zaromskis ir daugybė kitų. Svečių tarpe buvo jubilato motina, sesuo, du broliai, trys tetos, giminės iš Detroito ir kitų vie- tovių.

Kun. A. Petraitis, savo žo- dyje apibūdindamas jubilata, priminė, kad kun. Kazimieras Jenkus yra gimęs Lietuvoje, gražioje Ramygaloje. Ramyga- la — "piece and quiet place" — mėgino angliškai suprasi- minti mūsų brangios tėvynės kampelį.

Kai turėjo ketveris metus, tėveliai nutarė ieškoti laimės svetingoje Amerikoje. Čia 1917 m. mirė jo tėvas, motina vienai su ketvėta vaikų sun- ku buvo verstis, ypač sūnų leisti mokytis. Mokėsi Bostono kunigų seminarijoje, padėdant giminėms bei geriems žmo- nėms. Kunigu išventintas 1931

m. Bostono kardinolo O'Conn- ellio. Po to 14 metų buvo Bos- tone šv. Petro parapijos vi- karu, 1944—1948 buvo karo kapelionu Ramiojo vandenyno ir Europos frontuose. 1948—1956 vikaravo Lowelly, o da- bar yra St. Francis de Sales parapijoje Roxbury.

Po kun. A. Petraičio kalbos kvartetas pagiedojo "Praecla- rus" ir kalbą angliškai pasakė kun. J. Feeney, Telegramomis gauti sveikinimai popiežiaus Pijaus XII per Vatikano nunci- jų Amerikoje, Bostono arki- vyskupo R. J. Cushingo, kun. Paukščio iš Chicagos ir daugy- bės kitų. Viso sveikino 983 as- menys.

KUN. K. JENKUS karo kapeliono uniformoje.

Gražia ir skambia kalba ju- biliatas atskė visiems sveiki- niams ir prie pobūvio prisidė- jusiems. — pirmą lietuviš- kai, paskui angliškai. Baigda- mas pasakė: "Pakartosisu ma- ne išventinusio kardinolo O'Connellio žodžius: Jei ką pa- dariau, tai atliko Dievo malonė; mano asmeniškai buvo sil- pnybės ir trūkumai pridėti..."

Mės žinome, kad kun. Kazi- mieras Jenkus baigė semina-

rija vienas iš trijų gabiausių, ir jei jis nekalbėtų lietuviškai, tai tikrai būtų pasipuošęs dak- taro ar profesoriaus titulu, o gal ir violetais. Mes tai jaučia- me. Jei jis nuvestų mus į savo knygyną, tai nustebtume lietu- viškų knygų gausumu. Filete- listai galėtų sakyti, kad jis sa- vo pašto ženklų rinkiniais yra trečioje vietoje po dr. Račkaus ir Lubino. Mėgsta šį tą ir ra-

šinėti. Yra išvertęs T. Dosto- jevskio "Apsėstuosius", yra vedęs religinį skyrių "Darbi- ninke".

Mes prisimename, kiek jis padėjo būdamas Vokietijoje tremtiniam, guosdamas ir ra- mindamas, šelpdamas ir pamo- kydamas, užstodamas kaltai ar nekaltai patekusius į kalė- jimą.

Galima baigti Kristaus Seki- mo knygos (3,41) žodžiais: "Mano sūnau, nesijaudink, jei matai kitus pagerbtus ir pa- aukštintus..." Mikas

JURIDINĖ PABĖGĖLIŲ PADĖTIS

Europoje gyvenančių lietu- vių ir kitų tautų pabėgėlių tei- sės ir pareigos tvarkomos pag- al Tarptautinę Konvenciją. Si konvencija, pasirašyta 1951 hepos 28, įsigaliojo 1954 sausio 21, šeštajai valstybei — Australijai, ją ratifikavus. Kad konvencija įsigaliojūt, rei- kėjo bent šešių valstybių rati- fikacijos. Prieš tai konvencija ratifikavo Belgija, Danija, va- karų Vokietija, Luxemburgas ir Norvegija. Iki šiol jau yra ratifikavusios Austrija, D. Bri- tanija, Ekvadoras, Italija, Iz- raelis, Monako, Prancūzija, Švedija ir Šveicarija; viso 15 valstybių.

Tai yra labai svarbi tarp- tautinė sutartis, nustatanti pa- bėgėlių teisinę padėtį.

Nors trumpai tenka paminė- ti jos principus.

Konvencija numato pabėgė- liams tarptautinę teisinę glo- bą ir pabėgėlio padėtį. Jos 1 str. 2 punktą pabėgėliu laiko: kas pasėkoje įvykių, kurie at- sitiko prieš 1951. I. 1, dėl pa- grįsto persekiojimo baimės dėl rasės, religijos, tautybės priklausymo tam tikrai socia- linei grupei, arba dėl politinių išitikinimų, yra už ribų to krašto, kurio pilietybę jis turi, ir negali, ar dėl tos baimės nenori to krašto globa naudoti; arba kas yra be pilietybės ir dėl minėtų įvykių yra pa- likęs ankstesnio gyvenimo kraštą, negali, ar dėl baimės nenori ten grįžti. Konvencija pabėgėliams laiko visus, ku- riuos tokiais laikė IRO konsti- tucija. Tačiau IRO sprendimai, kurie nebuvo kieno nors pri- pažinti pabėgėliams, nekludo pripažinti pabėgėliams tuos, kurie atitinka Konvencijos nuostatus. Pabėgėlio padėtis baigiasi, priėmus jam naują pilietybę, kuri teikia teisinę globą.

Konvencija nsteikia globos karo nusikaltėliams ir nusi- žengusiems taikos ir žmonišku- mo nuostatom.

Pripažinti ar atsakyti kam pabėgėlio teises, sprendžia

Jungtinių Tautų Aukštasis Komisaras su vyriausybe to kra- sto, kuriame pabėgėlis gyvena.

Konvencija užtikrina pabė- gėliams politinės pagalbos tei- ses, draudžia:

prievarstinį gražinimą į kilmės kraštą, jei pabėgė- liui gresia 1 str. minėti perse- kiojimai (33 str.). Pabėgėliai yra įpareigoti laikytis to kra- sto įstatymų, kitų teisinių nu- statų ir viešajai tvarkai pala- kyti nustatytų taisyklių, kur jie gyvena. Jie naudojami reli- gijos ir apsigyvenimo laisve; darbo, socialinės pagalbos, so- cialinio draudimo, mokesčių ir pradinio mokslo srityse turi lygias teises su piliečiais to krašto, kuriame gyvena. Jie turi teisę stoti teismuose, gau- ti asmens dokumentus ir tarp- tautinį pasą. Jei kurioj srity konvencija nėra nustatiusi pa- lankesnių dėsnių, tai pabėgė- lis yra laikomas lygiai su ki- tais krašte gyvenančiais sve- timšaliais.

V. Vokietija, 1950 metais perėmusi iš IRO atsakomybę už svetimšalių pabėgėlių liki- mą, pasirūpino pabėgėlių pa- dėtį teisiniu sutvarkyti. 1951 balandžio 25 buvo priimtas į- statymas: apie "Be tėvynės esančių svetimšalių teisinę pa- dėtį federalinėje Vokietijoje". (Nukelta į 6 psl.)

Antanas Klimas — filosofijos daktaras

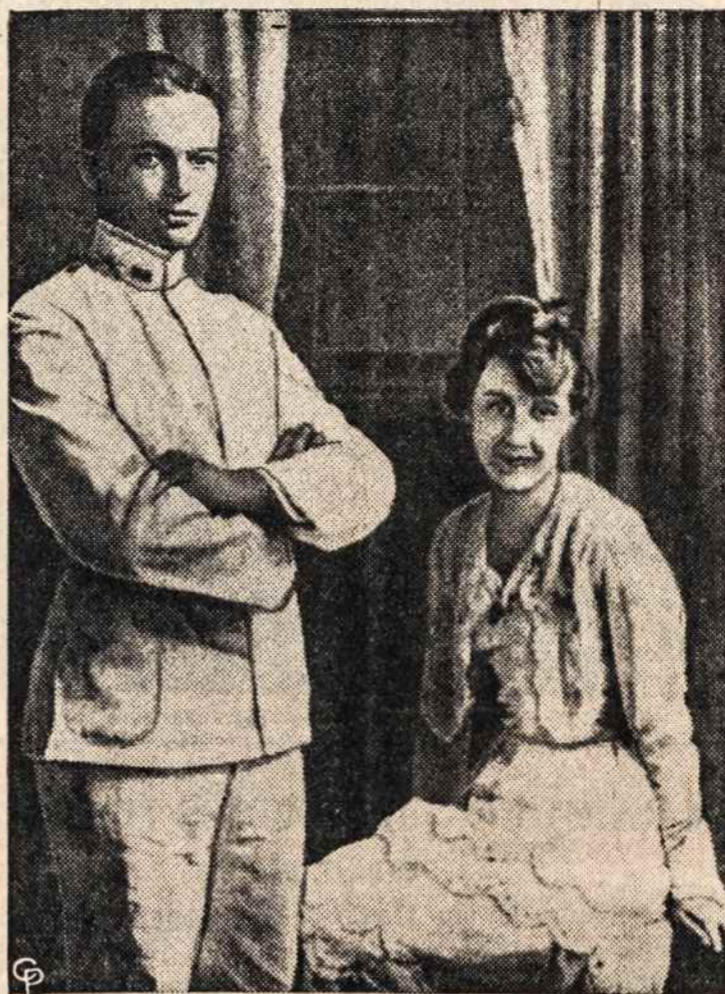
Pennsylvanijos universiteto mokslo metų užbaigimo iškil- mės, birželio 13 suteiktas An- tanui Klimui filosofijos dakta- ro laipsnis. Philadelphiečiai, kuriems Antanas Klimas buvo artimas kaip sūnus ar brolis, ta proga jį tikrai nuosirdžiai sveikino, džiaugėsi ir gal net didžiausio jo kaipo lietuvių tremtinio pasiekimais. Įdomus ir jo gyvenimo kelias.

Jis gimė ir augo prie pat Nemuną, tiksliau, dešiniajame Nemuno krante, D z ikijoje. Gimimo data — 1924 m. ba- landžio 17 d. Prienų "Žiburio" gimnazija baigęs 1941 m., se-ptyniolikametis jaunuolis, tais pat metais Kaune, Vytauto Di- džiojo Universitete, Filosofijos fakultete pradeda studijuoti kalbotyra, lituanistiką ir filo- sofiją. Kartu lanko Kauno mo- kytojų seminariją, kurią bai- gia 1942 m. Vokiečiams uždar- ius Vytauto Džiojo Univer- sitetą (1943. III. 17.) studijos nutrūksta ir ne ilgai trukus

WATERBURY, CONN.

Pataisymas

Korespondencijoje iš Water- burio "Minėjome ir skundė- mės" (Darb. 46 Nr., 5 psl.), laikraštį belaužant dvi eilutės pateko po juodu brūkšniu, ku- ris šitarpė ne vietoje. Turėjo būti taip parašyta: "Zodžiu sveikino ir linkėjo Lietuvai laisvės miesto majoras Edward D. Bergin, o raštu — Coonec- ticut gubernatorius Abr. Ri- bicoff". Eilutė "Prinėm, kaip lenkas istorikas" surinkta ir palikta visai be reikalo. Be to, skelbiant Lietuvos išlaisvini- muj aukojusius, iš neiškiaus rankraščio surinkta "A-rus Petras Vileišis", o turėjo bū- ti "Dr. Petras Vileišis". Red.

PRIEŠ 10 susituokė David Eisenhower ir Mamie Doud.

ŽINIOS IŠ BROCKTON, MASS.

Saunosios vestuvės

Birželio 17 šv. Kazimiero par. bažnyčioje kun. Albinas Janiūnas, šv. Pranciškaus par. vikaras iš Lawrence, Mass., suteikė moterystės sakramen- tą savo broliui Antanui su Marilyną J. Valantukevičiūte Wallent.

Jungtinių vyriausybė suteikta gražių ir vertingų do- vanų.

Jaunoji Janiūnienė - Valen- tukevičiūtė yra baigusi Brock- tono aukštesniąją mokyklą ir Chandler Secretarial kolegiją. Jaunasis yra baigęs Sacred Heart High School, Cambrid- ge, Mass.

Jaunosios tėveliai, Motiejus ir Rožė Valantukevičiai, yra savininkai moderniškai įreng- tus kepyklos — Montello Ba- kery. Nors abu Amerikoje gi- mė, bet yra susipratę lietuviai patriotai. Prenumeruoja lietu- viškus laikraščius ir savo vai- kus išaugino lietuviškoje dva- sioje. Sūnus Ernestas už porą metų baigs dentisto mokslus.

Linkime jaimesiems gražaus ir laimingo sugyvenimo.

Retas jubiliejus

Sekmadienį, birželio 17, Bar- onai, gyvenantieji 271 Field St., minėjo 50-ties metų vedy- binio gyvenimo sukaktį. Tai nedaug porų susilaukia auksi- nio vedybinio jubiliejaus. Bar- onai, minėdami šį jubiliejų, savo namuose iškėlė didelę puotą, kurioje dalyvavo virš 100 svečių. Siame bankete da- lyvavo ir J. Sangailienė, kuri prieš 50 metų buvo Baronams pamerė. Ilgiausių metų "jau- navedžiams"!

Senoji karta retėja

Prieš porą savačių mirė Karolis Pigaga. Jis buvo vien- as iš senosios kartos susipra- tusių lietuvių katalikų, kuris savo laiku dirbo įvairiose orga- nizacijose, Mirė sulaukęs gi- lios senatvės. Nors senai į Ameriką buvo atkeliavęs, bet jis visuomet siejosi Lietuvos likimu ir niekad jos neužmir- šo.

CAMBRIDGE, MASS.

A. Kontrimas, gyvenęs Cam- bridge, dabar Norwoode, susi- laukė sūnaus.

Lietuvių katalikų klubo pik- nikas, įvykęs birželio 24, pra-ėjo sėkmingai.

Antanas ir Stefanija Gendvi- liai birželio 24 minėjo savo vedybinio gyvenimo auksinį jubiliejų. Buvo bažnyčioje jų intencija pamaldos, o paskui banketas. Karšt. Patr.

IŠ VISUR

• Zenono Ivinskio studija apie Merkelį Giedraitį ir to meto Lietuvą bus išleista Romoje, pačiam autoriui prižiū- rint spausdinimą. Dabar galu- tinai paruošiamas rankraštis, papildomas nauja surasta me- džiaga. Knygos rinkimas spau- stuvėje prasidės rudenį. Kny- gos mecenatas — leidėjas — prel. P. Juras. Studija turės apie 800 puslapių didelio for- mato.

• Pulk. Povilas Budrevičius, diplomuotas teisininkas, mirė Lietuvoje, Kaune, šių metų sausio 30 d.

• Baltų Draugijos Vokietijoje vokiškai leidžiamos infor- macijos 3 nr. pirmoje vietoje paskelbė A. Baldaus išverstą į vokiečių kalbą Maironio eilė- raštį "Ant Birutės kalno".

• Dail. H. Salkauskis ir A. Simkūnas Sidnėjuje, Australi- joje, buvo surengę savo kūri- nių parodą, kurią atidarė Da- bartinio Australijos Meno Draugijos pirmininkas.

• Liet. krikščionys demo- kratai savo konferenciją šie- met šaukia Clevelande rugsėjo 1—2 d.d.

• Sveicarijoje, Ziuiriche, bir- želio tragiškųjų įvykių minėji- mą surengė visos trys Baltų tautos drauge. Iškilmėms vadovavo Lietuvių Bendruo- menės pirmininkas A. Paulai- tis. Prof. J. Eretas skaitė pa- skaitą apie emigracijos užda- vinius.

• Pajauta Daukutė Sidnė- jaus universitete baigė huma- nitarinius mokslus B. A. laip- sniu.

• Alfrėdas Olšauskas Sidnė- jaus universitete baigė statybi- nę inžineriją.

• Baftų Draugija Vokietijoje ruošiasi išleisti lietuvių, latvių ir estų liaudies dainų rinkinį, kuriame be teksto originali- mis kalbomis bus ir vertimai vokiškai su gaidoms.

CHICAGOS LIETUVIAI SKAUTAI

—skautės birželio 2 d. gavo ypatingą dovaną iš Chicagos vaistininke Prano Rako, kuris tą dieną skautų vadovybei per- davė savo 80 akry ūkį šiauri- niame Michigane. Ten būsianti nuolatinė skautų stovyklavietė. Ūkyje yra miško, kalvų, du ežerėliai, Chicagos skautų tė- svų k-tas pradėjo telti lėšas naujajai stovyklavietei įreng- ti. Dr. M. Budrienė paaukojo 100 dol. Dr. S. Biežio auka bus įrengtas stovyklai vandentie- kis. R. K.

Vytauto Augustino Lietuvos Vaizdų Albumas

LIETUVA

yra geriausia dovaną visokioms progomis. Albumo vaizdai kalba apie Lietuvą visiems suprantama kalba, todėl jis tinka visiems, kas kokia kalba bekalbėtų.

Kiekvienam verta šį gražų leidinį pa- čiam įsigyti ir kitam dovanoti. Išeido: A T E I T I S, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Jį galima gauti: ATEITIES administracijos ir ir pas platintojus. Kaina 6 dol.

GERA PROGA ĮSIGYTI LINKSMUS

DON KAMILIAUS IR PEPONES NUOTYKIUŠ

Jau išėjo ir "Don Kamiliaus mažasis pasaulis" II dalis, kaina \$3.00

Didelis palengvinimas įsigyti abi šios knygos dalis: dabar užsisakydami abi dalis gaunate už \$5.00

Užsakymus siųskite: DARBININKAS, 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Suončiu \$3.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus II dalį" Suončiu \$5.00, prašau prisiųsti "Don Kamiliaus" abi dali

Mano adresas:

Venezueloje ..

(atkelta iš 5 psl.)

kumai, kaip ir kitur — jauni- mas nutausta. Juos lietuviųbei išlaiko tik organizacijos, tik asmeniniai kontaktai su lietu- viais patriotais.

Tačiau Venecueloje saulės per daug, per daug ji spirgi- na, o lietuvis šiaurietis—sun- ku jam pripirsti.

Daugiausia ir vargsta dėl tų didelių karščių. Klimatas lie- tuviams nepalankus. Todėl, kas tik gali, emigruoja arba į Jungtines Amerikos Valsty- bes arba į Kanadą.

Kun. A. Perkumas į New Yorką atskrido birželio 20 iš čia greit išvyko į Chicagą ir į Crown Point, Ind., kur yra nauja saleziečių sodyba, vie- nuolynas. Ten šią vasarą vyks berniukų stovykla, kuriai va- dovauti ir atvyko kun. A. Per- kumas. Rugsėjo gale jis vėl grįžta į Venecuelą. P.

MOTERYS pirma kartą balsavo Peru. Apačioje balsuoja vyras: kairėje — kandidatas ir prezidentus Terry, dešinėje — prez. M. Prado.

Kad būtų linksmiau

Ar esi pasiruošęs?

Pasibaigus mokslo metams, džiaugiamės graduantais. To džiaugsmo laukė ir Smitų šeima. Motina iš sūnaus gavo telegramą:

— Egzaminų neišlaikiau. Paruošk tėvą!

Motina atsakė irgi telegramu:

— Tėvas jau paruoštas. Pasiruošk dabar pats!

Ar esi susijaudinęs?

Pacientą įvežė į operacinę salę. Gydytojas įėjęs paklausė:

— Ar nesijaudini?

— Truputį, — tasai atsakė,

— nes tai pirmoji mano operacija.

— Man taip pat pirmoji, — paguodė gydytojas.

Bandyk prisitaikyti!

Naujam banko tarnautojui senasis aiškina:

— Banko direktorius yra mielas žmogus ir mėgsta pasakoti juokus. Jei juoksies visa gerklė, jis gali pamanyti, kad jo negerbi. Jei tik truputį sukynsi, gali pamanyti, kad jo nesupratai. Jei visai tylėsi, gali labai užpykti. Tai žinodamas, bandyk prisitaikyti!

Priežastis visai aiški

Jauna moteris, įėjusi į kavinę, pamatė pažįstamą — ir prie jos prisidėjo. Ta ir pasakojai:

— Turėjau įdomų flirtą su patraukliu vyru. Jis man šypsojosi, aš jam. O dabar nė į tą pusę nežiūri. Kas galėjo atsitikti

— O kur jis sėdi?

— Ana, ten.

— O, tai gal būt dėl to, kad aš prie tavęs prisidėjau — tai mano vyras.

Ne auksas, o blizga

Mokytojas aiškina savo mokiniams:

— Yra dalykų, kurie taip blizga kaip auksas, bet niekam neverti. Kas yra tie apgaulūs dalykai?

Vienas mokinyš pakelia ranką ir sako:

— Jūsų plikė, pone mokytojau.

Ar esi ištikima?

— Jei aš numirėčiau, ar tu už kito ttekėtum? — klausia savo žmonelės tik ka vedęs vyras.

— Ne, netekėčiau, — patvirtina ta savo ištikimybę iki po mirties, — bet kitas galėtų mane vesti.

Svarbus klausimas

Paskaitininkas, ilgai kalbėjęs, pagaliau baigė ir kreipėsi į klausytojus:

— Gal, ponai, turite kokių klausimų.

Visiems tylint vienas atsistoja ir paklausia:

—Ar negalėtum tamsta vandens stiklą išgerti?

SENATO rūmu rūsyje Washington, buvo kilęs gaisras.

GRAŽU PO VIESPATIES DANGUM

DETROIT, MICH.

Per šv. Joną Detroito ateitininkai pasuko į ALRK Federacijos nupirktą ūkį — būsimą jaunimo stovyklą prie Manchester, apie 60 mylių nuo Detroito.

Jūsų korespondentui klievo laimė pirmuoju automobiliu įsiraityti į kalvų papėdę ir su eikliom studenciokem pult Zaliakalnį (taip aš pakrikštijau dar žiemą Al. Gimanto pavadintą Rambyną). „Į kalnus, į aukštumas!“ — prisiminė patrauklios korporacijos šūkis! Retas kas iš pirmo sykio kalnų viršūnes pasiekia, ir mus debesiukštis į ševroletto pastogę parvijo. Už tat antru kartu, jau pasitelkę antro automobilio turinį, užsirepečenom ir visą būsimą gegužinių plotą apėjome. Galės čia visas 20,000 Detroito lietuvių klumpes skaldyti!

Sventas Jonas, nebūt Krikščytojas, šiuo kartu nei prie automobilijų nebeleido grįžti, taip „pakrikštijo“, kad nė po medžių sausos siūlės nebeliko. Tik kai vienos kolegės mama ligas pradėjo pranašauti, šventasis stoji jaunimo pusėn ir, praplėšęs debesis, sūlės spinduliu ne tik visus išdžiovino, bet ir vėžio rausvumu kūnelius nuvirino...

Per trejetą valandų suvažiavo 28 automobiliai, mažų, jaunų ir senų. Pirmą kartą kalnelių pašlaitėmis ir ežerėlio paviršiumi nuriedėjo lietuviška daina! Ji turės čia skambėti vis galingiau, vis stipriau. Kai jau vaikai nusilakstė jaunimas ežerioką išmatavo. (Mokantiems plaukti, maudytis galima, vaikams — ne, nes dar nesutvarkytos ežero pakrantės). Sendraugiai po pusę šaldytuvo surietė. Buvom suvesti po medžių, ir sendraugių pirmininkas VI. Bublys atidarė pirmąjį šioj vietoj susirinkimą, pasidžiaugdamas, kad ateitininkai pirmieji organizuotai šią stovyklavietę applanke.

Dr. A. Damušis, ALRK Federacijos pirmininkas, atvykęs iš Clevelando, savo trumputėje kalboje pabrėžė, kad toje

stovyklavietėje bus statomos lietuviškos tvirtovės pačių vaikų ir jaunimo širdyse.

Inž. J. Mikaila pasakojo, kad bus atvesta elektra, vandentiekis, bus statoma būtiniausiai įrengimai ir virtuvė — valgykla, kuri atstos ir bažnyčia ir salė. Stovyklautojams bus statomos palapinės. (Keliass jau atveštas).

Po moksleivių pirmininko Romo Bubliko pranešimo p. V. Kundrotienė paskaitė vieno vokiečio prisiminimus apie Lietuvoje pasilikusioje ir Sibire išstremtoje lietuvių jaunimo pasipriešinimo dvasią. Jie ten dėl lietuviškumo gvyvybę aukoja, o mes kartais dolerio lietuviškiems reikalams pagailim. Kad ir ši stovykla, Didžiulės ALRK Federacijos nuosavybė. Vienu mostu visi pastatai atsistotų, jei visiems ji rūpėtų, jei visi nors po dešimkę suklotų.

Susirinkimui pasibaigus, jaunimas vėl žaidė, maudėsi, žuvavo. Tiek jauni, tiek seni džiaugėsi tyru oru ir gražiomis apylinkėmis. Jau vien tik po Viešpaties dangum taip miela ir smagu buvot, o kas bus, kai pastatai išaugs, kai šimtai jaunimo per vasarą stovyklau, Bus ten mažytė Lietuva, kurią aplankyti jau ir dabar kiekvienas detroitietis

Juridinė pabėgėlių padėtis

(Atkelta iš 5 psl.)

Taigi, Vokietija pralenkė tarptautinį pabėgėlių teisinės padėties sutvarkymą, nes minėta tarptautinė konvencija buvo priimta tik liepos mėnesį 1951 m. Pabėgėlių teises ir pareigas nustatęs įstatymas Vokietijoje principuose atitinka tarptautinės konvencijos dėsnius, bet daugelyje atvejų yra palankesnis pabėgėliams. Šis įstatymas yra taikomas tiems svetimšaliams pabėgėliams, kurie yra ne vokiečiai, naudojami tarptautinių organizacijų globa ir 1950. VI. 30 gyveno V. Vokietijoje ar vakariniame Berlyne. Civilinės teisės srity, teismo procese, viešosios teisės daugeliu atvejų, darbo, socialinio draudimo, viešosios šalpos aprūpinimo srityse be tėvynės esančių svetimšalių teises įstatymas yra sulyginęs su Vokietijos piliečių teisėmis. Svetimšalių pabėgėlių, atvykusių po 1950 birželio 30 padėtis tvarkoma pagal Tarptautinę Konvenciją ir V. Vokietijos įstatymus.

Tarptautinės Konvencijos teisėmis gyvenantieji pabėgėliai kai kur turi mažiau teisių. Tai išplaukia iš dėsno, kad pabėgėlių teisės negali būti siauresnės, kaip kitų svetimšalių. Pastarųjų padėtis kai kuriose šalyse tvarkoma abišališkumo dėsniu, ir tik išgyvenus pabėgėliui trejus metus krašte, šis abišališkumas netaikomas. Todėl, pav., Vokietijoje, pagal T. Konvencijos

PRIMICIJOS ROCHESTERYJE

Birželio 24 d. Rochesterio lietuviai turėjo gražią iškilimę — Tėv. Liudviko Vėželio, O. F. M., primicijas. Jaunasis kunigas, šiame mieste gimęs ir užaugęs, ilgą laiką tarnavęs bažnyčioje mišioms, visiems yra gerai pažįstamas. Tai ir į jo primicijas atvyko kas tik galėjo. Bažnyčia buvo pilna žmonių.

11 val. ryto primicijantas iš klebonijos procesijoje buvo nulydėtas prie altoriaus. Čia jis pradėjo savo pirmas iškilmingas mišias, išpūdingai giedant parapijos chorui, apsuptas dvasininkų. Tarp jų buvo kun. Jonas Bakšys, ilgametis Rochesterio lietuvių parapijos klebonas, kuris daug padėjo Tėv. Liudvikui Vėželiui renkantis kunigystės ir vienuolnio gyvenimo kelią. Asistuoja dalyvavo dabartinis klebonas kun. Valukevičius. Mišių metu pamokslą pasakė Tėv. L. Andriekus, O.F.M., aukštai iškeldamas kunigo pranciškono vaidmenį mūsų tautai. Po mišių primicijantas kiekvienam atskirai suteikė kunigišką palaiminimą. Čia jis palaimino savo motiną, brolių, seseris, patėvį ir daug giminių bei pažįstamų, ilgai laukusių tos

džiaugsmingos valandos. Po pamaldų įvyko vaisės parapijos salėje, kur dalyvavo per 200 kviestų svečių. Sveikinimuose visi kalbėtojai išreiškė džiaugsmą, kad šis Amerikoje gimęs lietuvis apsišprendė pašvesti jėgas savo tautai, dirbdamas pranciškono ordine. Ypatingai išpūdingas buvo kun. Jono Bakšio žodis. Lietuvių pranciškonių

Lietuvos Generalinis Konsulatas ieško

- Akstinavičius, Alfonsas.
- Raguževičius, Stasys, iš Gudiskės k., Luokės val., Telšių ap.
- Bielskis, Jonas ir Kazys, sūnūs Elijošiaus, kilę iš Dūkšto apylinkių.
- Čižvinas, Vaclovas.
- Dubauskienė - Karvelytė, Anelė, vyras Dubauskas, Kazys ir dukterė Dubauskė.
- Gudaitis, Jokūbas, sūn. Jokūbo, nuo Sakių.
- Jašinskas, Vytautas, sūn. Kosto.
- Kanis, Juozas, sūnus Antano.
- Karvelytė - Dubauskienė, Anelė, vyras Dubauskas, Kazys ir dukterė Audronė.

zys ir dukterė Audronė. Kučinskas, Silvestras, jūreivis, tarnavęs laive "Selma Victory". Kudoba, Stasys. Lelytė, P. Liubinskas, Albertas, iš Remikių k., Virbalio par., Vilkaviškio ap. Navakaitė, Ona, gyvenusi gal Braddock, Pa. (Nukelta į 8 psl.)

ŽINIOS IŠ LOS ANGELES

— Birželio 16 d., 7:30 val. vak. įvyko liūdnujų birželio įvykių minėjimas, surengtas kartu lietuvių, latvių ir estų. Baltų jungtiniame komitete atstovavo Alto valdybos nariai: L. Valiukas ir A. Skirius. Minėjimas buvo sėkmingas.

— Lietuvių Dienų metinis piknikas įvyksta rugpjūčio 12 d., Reseda parke, Calif.

— Neseniai susiorganizavau-

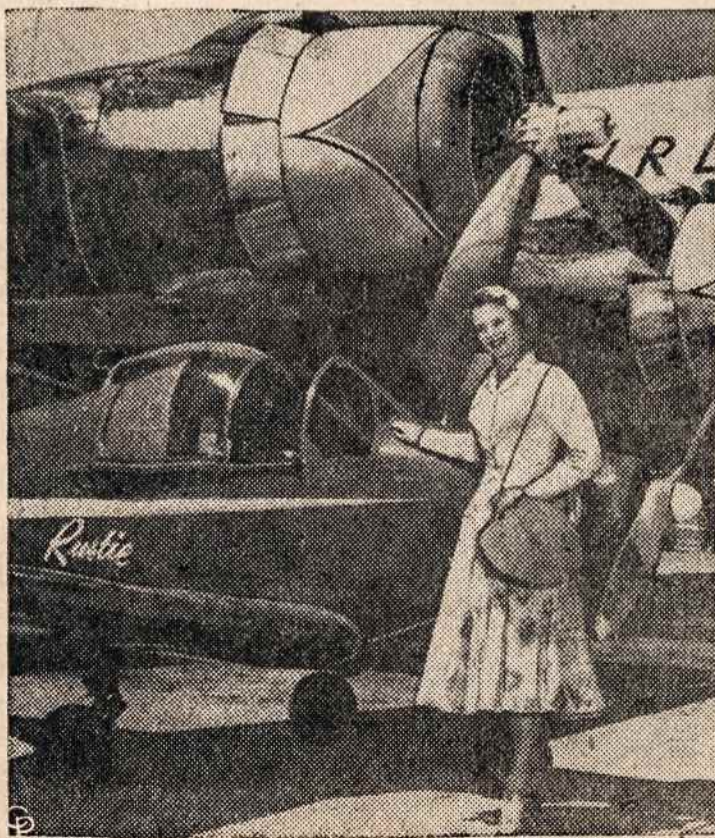
sio L. A. Liet. Rep. klubo valdyba taip pasiskirstė: pirm. L. Valiukas, vicepirm. K. Lukšys, sek. J. Kojelis, B. Skyrienė, Sylvia Vilkaitė, izd. G. Rudelis.

— Jau atspausdinta ir siuntinėjama St. Raškio atsiminimų "Kovošė dėl Lietuvos" I tomas. Knyga turi 704 psl., gausiai iliustruota, gražiai prišta. Kaina \$7.00. Gaunama Lietuvių Dienų adm. ir pas visus spaudos platintojus.

— Bernardas Brazdžionis, Lietuvių Dienų vyr. redaktorius, birželio paskutinėmis dienomis išvyko automobiliu į rytus, kur aplankė Dainų šventę Chicagoje ir iš ten keliaus į Bostoną.

— "The Ensign", Kanados įtakingas laikraštis, redaguojamas R. W. Keyserlingko, buvusio Lietuvos grafo, visuo-met talpina lietuvišką medžiagą. Paskutiniame numery yra net du straipsniai apie Lietuvą.

— Jau pasirodė Lietuvių Dienų birželio numeris, skiriamas Lietuvos rezistencijai. Viršelį puošia Lietuvos diplomatas St. Lozoraitis, o turiny yra visa eilė įdomių straipsnių: Juozas Brazdžionis rašo apie rezistenciją tremty, A. Devenienė apie lietuvius Sibire, St. Santvaras apie Lietuvos valstybinę operą. Lietuvių Dienų metinė pren. \$5.00. Visais reikalais kreiptis: Lietuvių Dienos, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. L. Ang.

BARBARA CLOUD, moteris lakūnė, San Carlos, Calif., prie savo mėgstamo lėktuvėlio "Rustie". Moterų lakūnių varžybose liepos 7 dalyvaus 48 lakūnės.

LEO JONES, Armijos sportininkas, Los Angeles olimpinuose žaidimuose pasiekė naujo pasaulinio rekordo, nubėgdamas 400 metrų per 45,2 sek.

TELEPHONE: DEARBORN 2-0819 TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD. TAKER

CHICAGO, ILL.

HELP W. MALE

SEWING MACHINE OPERATORS

Experienced

Good starting rate plus pay for piece work 5 day week

8 to 4:30 P. M. Near North Side

Scholl MFG. Company 213 W. Schiller

HELP W. FEMALE

TYPIST

Experience, Not over 40 years \$73 per week.

5 day, 40 hr. week

Free hospital insurance. Excellent working conditions

The Pullman Co. Merchandise Mart ROOM 535 19A

YOU'LL LIKE IT HERE Interesting, Permanent and NO MONOTONY!

DICTAPHONE OPERATOR

June Graduates welcome Must have some knowledge of SHORTHAND

Starting Salary Good. Many Company Benefits.

PRATT & WHITNEY 4649 W. Fullerton HU 9-1626

WILL TRAIN JUNE GRADUATES for Clerical Positions as STENOS AND TYPISTS

Permanent openings with Fast Growing Company. Pleasant Associates. Company Benefits — Good Starting Salaries — 40 hr. week — Time and one half for overtime.

apply PERSONNEL Combined Insurance Co. of America 5316 Sheridan Road Tel. RAvenswood 8-1000

Opportunity to secure your future!

Men-Women for Added Income. Reliable men or women for the area to handle world famous GILLETTE BLUE BLADES AND RED BLADES (THIN)

Never before sold through a single modern merchandise dispenser. The modern method of selling merchandise today. An unusual opportunity to secure your future. Will not interfere with your present employment. To qualify you must have \$1,399 cash available for inventory and the necessary time and investment.

- INCOME STARTS IMMEDIATELY.
- BUSINESS SET UP FOR YOU.
- NO SELLING OR SOLICITING.

The company will extend financial assistance for full time if desired. This opportunity is offered to a dependable person who is interested in his or her future. All cash business — Depression proof — No credit risk.

For personal interview in your city write:

VENDOPAK CORPORATION 7933 Clayton Blvd., St. Louis, Mo. (include phone number)

ENGINEERS — The Alliance Manufacturing Company Alliance, Ohio NEEDS ENGINEERS

CHIEF PRODUCTION MECHANICAL ELECTRICAL TOOLING

College degree preferred or equivalent experience. Alliance manufactures small motors, antenna rotators, phonograph drive units and electronic part. Experience in any of these lines highly desirable. Pleasant working conditions with a full program of employee benefits. This is an opportunity to become associated with a fast growing organization with a future. Send resume to R. L. Reeder, Personnel Manager.

The Alliance Manufacturing Company Alliance, Ohio All correspondence strictly confidential.

SAVINGS ACCOUNTS CORDIALLY INVITED

3% A YEAR LATEST INTEREST RATE

COMPOUNDED SEMI-ANNUALLY JAN. & JULY

Deposits made on or before July 16th will draw interest from July 1st if left until the end of the interest period.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860 135 BROADWAY at BEDFORD AVE. 534 Eastern Parkway at Nostrand Avenue Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000. Member Federal Deposit Insurance Corporation

SPORTAS

PRANESIMAS NR. 1

1. Naujai išrinktasis S. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas savo pareigas pradėjo citi birželio 15 d.

2. Savo pirmame posėdyje Clevelande naujasis FASK-tas pasiskirstė pareigomis sekančiai:

pirmininkas — dr. Algirdas Nasvytis, 1-mas vicepirm. — Jonas Puškorius, 2-ras vicepirm. — Rytas Babickas, sekretorius — Algirdas Bielskus ir išdėdinkas — Vytautas Valaitis.

3. Oficialus FASK-to adresas:

5. Amerikos Lietuvių FASK-tas c/o Algirdas Bielskus, sekretorius 746 E. 95th St., Cleveland 8, Ohio.

4. Visi šiuolaiku veikia FASK-to potvarkiai, nuostatai, susitarimai ir pan, pasilieka ir toliau galioje. Eventualūs pakeitimai, papildymai ar panaikinimai bus pranešami aplinkraščių pavidale visiems sporto klubams ir sporto administraciniams organams bei, dalinai, skelbiami spaudoje.

5. Visi sporto administraciniai organai (sporto apygardos ir pan.) pasilieka savo pareigose iki atskiro parėdymo bei susitarimo.

6. Pasiremiant ankstyvesniais Vid. Vakarų Sporto Apygardos ir Detroito LSK Kovo pasitarimais, FASK-tas oficialiai įgalioja

Detroito LSK Kovą būti 6-jų 5. Amerikos Lietuvių Sportinių Žaidynių 2-jo Rato Varžybų vykdytoju.

Žaidynės numatomos š. m. rugsėjo mėn. 1-3 dd. Detroito ir Windsor, Ont.

Žaidynių programoje — lengv. atletika, plaukymas,

lauko tenisas ir futbolas (soccer).

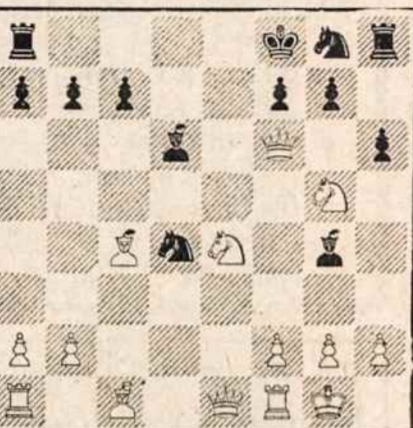
Išsamesnės informacijos žaidynių reikalui bus artimiausioje ateityje paskelbta spaudoje bei išsiuntinėta visiems sporto vienetams. FASK-tas

SACHMATAI

Veda K. Markis

Mikėno perlas. 1936 m. Muencheno šachmatų olimpiadoje, rungtynių Svedija-Lietuva metu, Lietuvos meistris Vladas Mikėnas susitiko su garsiuoju švedu Stahlbergu ir po 12-to baltų ėjimo žec4 gavosi tokia padėtis:

Juodi—Vladas Mikėnas (14)

Balti — Stahlbergas (13)

Kas drįstų pagalvoti, žvilgtelėjęs į padėtį, kad baltieji netrukus praloš. Mikėnas surado stebėtiną tešinių su valdovės auką: 12— h:g5! Dabar Stahlbergas pamato, jog valdovės negali imti dėl R:h2, Kh1 2:f6 ir baltų karalius atsidurtų matiniam tinkle, todėl jis nusprendžia paėiti 13, f4, bet netrukus Stahlbergas pralošė, nebeturėdamas figūros. Tos rungtynės baigėsi 4-4. Taškus mums laimėjo: Mikėnas, Vistaneckis, Lutckis ir Romanas Arlauskas. Si partija įtraukta į Olimpiados geriausių partijų rinkinį.

Kazys Jakštas (Chicago) po puikaus pasirodymo Chicagos miesto p-bėse (jis trečias iš 40 dalyvių) ir didelėse Trans-Mississippi p-bėse, kuriose jis dalinosi 1-2 vietas su laimėtoju Povilu Tautvaiša (iš 62 dalyvių), be dvejojimo, tūsiškeltas į Amerikos meistrių klasę, greta mūsų P. Tautvaišos. Čia bus didelis laimėjimas.

KEN ROSEWALL, žymus Australijos tenisininkas Londone.

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE CALL LO 3-7291

RESORTS

Riversea Inn
Golf, Tennis, Surf Bathing (on the Premises)
Pre-Season Rates
American Plan
Write for free Literature
Box B-55, Old Saybrook, Conn.

DISPLAY

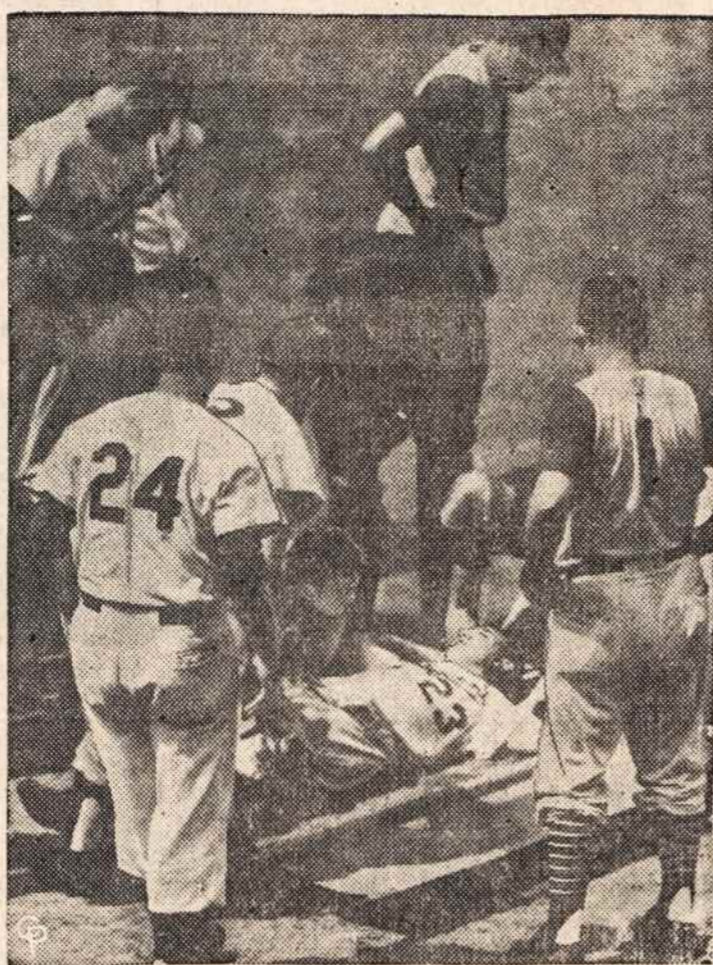
McDONOUGH'S
HOTEL ERIN AN CAFE
American and European Plan
123 South Arkansas Avenue
Atlantic City, N. Y.
Rooms and Meals
\$40 per week and up per person
Rooms only \$20 per week and up per person.

HOURICAN CONTRACTING CO.
227 Fifth Ave. Brooklyn 15, N. Y.
Store Fronts — Store Fixtures
Alterations — Maintenance
Display Work
Store Relocation
House Modernization
And Conversions
Free Estimates
Financing Arranged
Custom Built Kitchens
Formica Sink Tops
Tel. ULster 7-5834

BERNADETTE LODGE

All rooms hot and cold water. Some with private shower. 8 acres. Beautiful location, near lake and church. Good meals, home baking. Sports. Booklet. Bernadette Meszler, Prop.
BEACH LAKE, PA. PHONE 9-040R-12

The Daughters of Mary Help of Christians (Salesian Sisters of St. John Bosco) AN INTERNATIONAL CONGREGATION invite young ladies under 25 years of age to join in their work among children of the working classes. Although the Sisters are devoted primarily to teaching, they also do social work and domestic work. For further information write: Rev. Mother Provincial 41 Ward St., Paterson, N. J.

DODGE žaidėjas Don Zimmtr "pagavo" sviedinį žandui; jam suaužytas žandikaulis.

CARL HOPPL'S
BANQUETS — RECEPTIONS All Social Functions. Service for 500 Persons. No Party Too Small
SUNDAY DINNER From Noon to 9 P. M. DAILY DINNER From 8.25. Served 5 to 9 P. M.
SPECIAL RATES, PRIVATE ROOMS AVAILABLE FOR WEDDING RECEPTIONS AND BANQUETS
Valley Stream Park Inn.
Merrick Rd. opp. Park, Valley Stream, L. I.
Res. Valley Stream 5-6935.

HICKLEY'S SUNSET FARM
SHOHOLA PIKE COUNTY PENN.
Tel.: Millford 2316 N. Y. Tel.: BU 4-9692
106 ACRES OF FUN, HEALTH, PLEASURE, ONLY 80 MILES FROM N. Y. CITY. DELICIOUS AMERICAN COOKING, FISHING, BATHING, HIKING, SWIMMING, POOL. BEAUTIFUL ROOMS & PRIVATE SHOWERS, HOT - COLD RUNNING WATER, CHURCH NEARBY.
RATES FROM \$40 TO \$45 PER WEEK (Children half price)
ELEVATION 1600 FEET
JOHN J. HICKEY, OWNER WINES & LIQUORS
Directions: Lincoln Tunnel to Route 3 to Route 46 to 15 to Route 206 to 6.

The Cenacle, Mt. Kisco, N. Y.
Retreats for Women and Girls
July 6 - 8, 1956, General
July 27 - August 2, 1956, General
Reservations Available MO 6-8081

WHERE ELSE BUT ON FIRE ISLAND
Are there the kind of people you want to meet in the kind of surroundings YOU will enjoy? And nowhere else on Fire Island but here at The Lionel can you get one room housekeeping apartment for as little as \$250 per couple for the season — with everything you want for your vacation — swimming, fishing, surf, sun and fun. No children permitted. For further information and our unbelievable low weekly and monthly rates call UL 5-6436 — nite NE 9-8591.
The Lionel, Kismet Beach — Fire Island

Croonink Pines
On Echo Lake in Adirondacks
PH. WARRENSBURG 3181
All sports on grounds. Boats, sandy beach, giant pines, entertainment led programs. Near churches, golf. Direct train and bus travel. Send for booklet. Rates \$42 up.
WARRENSBURG 3, N. Y. JOSEPH P. LYNCH, MGR.

GREIČIAUSIAS BŪDAS SIŪSTI SIUNTINIUS Į LIETUVĄ YRA ORO PASTAS. MES SIUNCIAME VAISTUS, RŪBAMS MEDŽIAGAS IR MAISTĄ GREIČIAUSIU KELIU. PRAŠYKITE PRISIŪSTI ILIUSTRUOTĄ KATALOGĄ

WINTREX AND CO LTD
51 Brompton Rd.
London S. W 3
England

SCHOOLS

VILLA JOSEPH MARIE
High School, Newtown, Bucks Co., Pa. Newtown: WORTH 8-8918; Sisters of St. Casimir; Sister M. Lucretia, Superior; 60 Students; Tuition \$80; Board \$400.

ANNHURST COLLEGE, S. Woodstock, Box 569, Putnam, Conn.; Putnam 8-4977; Daughters of the Holy Ghost; Sister Anne Emilienne, President; Sister Gertrude Emilie, Dean; 90 Students; Courses leading to B. A., B. S. Degrees in Liberal Arts, Sciences and Commercial subjects; Tuition \$250; Board \$550; and Incidental Fees \$100; for women only.

ST. LAWRENCE ACADEMY
42 E. 84 St., New York City
BU 8-3981.
A private Elementary and High School for Girls and Boys. Kindergarten Through Grade 5.

MOUNT ALOYSIUS JUNIOR COLLEGE, Cresson, Pa.; Sisters of Mercy of the Union; Sister Mary Magdalene, R.S.M., President; Sister Mary Annac, R.S.M., Dean; 157 Students; High School and two-year college course; Commercial and Fine Arts, High School \$610; College \$755-\$845.

OUR LADY OF THE ANGELS ACADEMY, 1370 Enfield St., Enfield, Conn.; Felician Sisters of St. Francis, Sister M. Viterbia, Principal; 120 Students; Day.

SETON HALL UNIVERSITY. SCHOOL OF NURSING, 31 Clinton St., Newark 2, N. J., Mitchell 2-8500; Margaret C. Haley, R. N., B. S., M. A., Dean; Basic collegiate program leading to B. S. N.; Degree program for Graduate Nurses.

BAYLEY-ELLARD HIGH SCHOOL, Madison, N. J.; MA 6-2486; Dominican Sisters of Caldwell, Sisters of Charity, Convent Station and Sisters of Christian Charity; Very Rev. Denis A. Hayes, Director; Sister Rose Maritta, Principal; 595 Students; Day; \$80 for Diocesan residents; \$100 outside Diocese.

VACATIONS

SEA BREEZE
Motel on the Ocean
Edgewater Ave., Montauk, L.I.
20 attractive rooms, private showers, heat, twin beds, 2 blocks to church and stores.
For Reservations Phone:

HAGUE TOWN HOUSE
ON LAKE GEORGE
Private 200 ft. beach, European Cuisine
American or European Plan
Near Catholic Church
Write for booklet "L"
Hague, N. Y.

MINISINK HILLS PENNSYLVANIA
● Heated Cabins, private bath
● Main house accommodations
● All sports ● Swimming Pool
● Casino Orchestra ● Cocktail Bar ● Social Director ● Excellent Meals ● Late Breakfasts ● Facilities for Children ● Roller Skating, golf, horseback riding and churches nearby.
Rates \$53 — \$69.50
Write for color booklet
E. SCHNEIDER
Minisink Hills, Pa.
Phone: Stoudsburg 2515

CATSKILL MOUNTAINS.
Near Leeds. Gloria's Modern Housekeeping Cottages 2½ and 3½ large rooms. All conveniences. Near Greens Lake. Boating, fishing and swimming. \$45 and \$55 weekly. \$450 and \$500 season. Truway Exit No. 21, Write Gloria Cottages, RD 2, High Hill, Catskill, N. Y. Phone Catskill 922 R 2.

ENJOY YOURSELF
This Summer at the **MARIAN GABLES INN**
Roscoe, New York
At the top of the Catskill Mountains
Cleanliness, Excellent Food, Swimming - Boating - Fishing - Golf, Dancing - Picnics - Parties - Hiking. ITALIAN - AMERICAN CUISINE. \$45 per week and up. Friendly, homey atmosphere.
WRITE FOR FOLDER
or phone in New York City
TA 8-2584
In Roscoe, N. Y.
Roscoe 2710

RESORTS

BAY VIEW LODGE
556 B. 130 St.
BELLE HARBOR, N. Y.
Rooms with or without meals
Farrelly & McGuinness, Props.
GRANITE 4-8595

HORSESHOE LAKE
O Friendly and Informal
U 2½ hrs. via scenic thruway-
S quickway, 500-acre mount-
E ain estate. Large private lake, sand beach. All sports, fine golf course nearby. Terrific choice food. Excellent orchestra. Cocktail lounge. Free bus to churches. Rates \$45 up. Open June 22.
Write now for booklet
G. L. Neuhaus, Bethel, N. Y.
Phone Liberty 2123

CARNEY'S HOTEL
On Beautiful Lake George.
1 family resort for peace, relaxation and fun, American Plan. 2100 ft. private sand beach. Coating, tennis, swimming, fishing. Write for Booklet. J. C. Carney, Silver Bay N. Y., or Phone Hague 2652.

A Home away from Home COUNTRY FARM HOME in Catskills. Accommodates 12-15 guests. All churches and sports nearby. House cooked meals. Rates \$25.00 wkly. Mr. and Mrs. Vincent Lawrence, R. D. No. 2, Jefferson, N. Y. Tel.: Stamford 6940.

Hot and cold water in rooms
Hot and cold showers
WARDS NEW YORK HOTEL
Rooms by Day, Week or Season
K. Ward, Mgr.
198 Beach 103rd St.
GRanite 4-8619; 4-9327
FEderal 9-2378
Rockaway Beach, Long Island

SKAITYK VARPEL! Įdomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalas. Mėtamis tik \$2.00. Rašyk: Kennebunk Port, Maine Franciscan Fathers

RETA NAUJIENA.
Kad įvairių pažiūrų rašytojai pasirodžiusią knygą vispusiškai skaitytų rekomenduoti, tai —
TOMO ŽIURAIČIO, O. P.,
ŽODIS IR GYVENIMAS
Religinei-tautinei rimčiai
"Tomo Žiuraičio knyga skaitai kaip kokį romaną. Mums krenta į akis autoriaus rašymo meistriskumas bei kūrybinis sintetiškumas: dainiaus, išminčiaus ir karžygio" (Prof. Dr. A. Ramūnas). "Autorius prasikasa pro šimtmečių dulkes ir senąsias tiesas sugyvenimui" (Sal. Narkelūnaitė). "T. Žiuraičio knyga yra nauja teologija, naujas žodis moderniam žmogui" (Kun. Dr. A. Baltinis). "Vikriai parašyta knyga (A. Rimydis). "Naudinga knyga!" (Kan. M. Vaitkus). "Daugiau panašios vertės knygų" (D. Penikas). Knygai įvadą parašė Prof. Dr. A. Maceina.
Vėršelis dail. V. K. Jonyno.
Knyga gaunama "Darbininke" ir pas platintojus. Kaina \$2.75.

TALARSKI FUNERAL HOME
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
380 Maple Avenue. Hartford, Conn.
Maloniai patarnauja lietuviams naujai įrūšiose patalpose, priinama kaina.
Tel. CHapel 6-1377

Paulius Gaubys FOTOGRAFIJA
Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi aliejiniai portretai
P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.
85—27 88th St. Woodhaven 21, N. Y.
(BMT Jamaikos linija, Forest Parkway stotis.)
Tel.: VI 6-2164
po 6 val. vakaro. nedarbo dienom visą dieną.

Tel. Applegate 7-0349
TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Institutu, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

NEW YORKO NAUJIENOS

Dr. A. Trimakas dalyvauja Vidurio Europos Krikščionių Demokratų misijoje, kuri dabar lanko Pietų Amerikos valstybes. Buvo Čilėje ir Urugvajuje, kur prie misijos prisijungė dar vienas lietuvis K. Čibiras-Verax iš

Kun. J. Aleksūnas, Angelių Karalienės parapijos klebonas, birželio 26 sunkiai susižeidė koją. Guli šv. Kotrynos ligoninėje, kur jam padaryta kojos operacija.

Mirė **Barbora Adomaitienė**, palaidota birželio 30 iš Angelių Karalienės parapijos šv. Trejybės kapinėse. Paliko vyrą, sūnų, dukterį ir anūką.

Barbora Birbilienė, palaidota birželio 27 iš Angelių Karalienės par. bažnyčios šv. Karolio kapinėse.

Šaunų pikniką liepos 8 d. sekmadienį, rengia Angelių Karalienės parapija Jamaicaoje, Polish National Park. Pradžiai 1 v., šokiai prasideda 5 val., laimėjimų pasiskirstymas 8 val. Bus visiems linksma ir malonu, prašome visų atsilankyti.

Moterų Vienybė, pirmoji suteikė A. Simučio ruošiamai naujai "Pasaulio lietuvių žinyno" laidai savo organizacijos apžvalgą ir bendrą organizacijos narių nuotrauką.

Vladui Kulpavičiui Darbininko redakcijos adresu yra atėjęs laiškas iš Krasnojarsko, Sibiro. Prašoma atsiimti.

Ieško Stasio Kukarskio, gyvenusio Kaune, Aleksote. Atsiliepti: Kazimiera Paukštys, 319 W. 4th St., So. Boston, Mass.

PAIEŠKOMI ASMENYS:

BALFO Centras yra prašomas paieškoti Amerikoje šių asmenų:

1. **ONOS IR MAGDĖS MAJUSKAICIŲ**. Ieško Petrė Majuskaitė-Stanaitienė, gyvenanti Lietuvoje.

2. **MARYTĖS BRINKIŪTĖS-PETKUNIENĖS**. Ieško giminės Lietuvoje.

3. **Inž. JUOZO MARKAUSKO**, gimusio 1906. Yra žinių iš Lietuvos.

Patys ieškomieji arba kiti, ką nors žinantieji apie ieškomuosius, prašome atsiliepti šiuo adresu: BALF, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.

Gatvė ne maudynė, bažnyčia ne pirtis

Žmonėms nuo kūno drabužius plėšia ne tik kaitra, bet ir mados. Siemet tokia mada moterim yra trumpos kelnaitės. Kai trumpas maršas kelnaitės Chicagoje užsidėjo vyras, jis neatlaikė žmonių kikenimo ir tą naujieną metė. Moterim ji vis labiau prilimpa; ne tikai pamaryje, bet ir gatvėje daugiau jų pasirodo su trumpom kelnaitėm. Tuo piktinasi Westchesterio apylinkė prie New Yorko. Išleistas įstatymas nustato, kad moterų kelnaitės turi siekti iki pusės blauzdos tarp klubo ir kelio. Dėl to, kad tos tvarkos nesilaikė, White Plains dvi moteriškos buvo pričiuptos ir nubaustos.

Apačioje matome, kaip moteris policininkė, taip pat su trumpom, bet ne per trumpom kelnaitėm, tikrina praeivę gatvėje. Jei matas bus negeras, gaus baudą mokėti.

Būtų ne pro šalį, kad kas nustatytų, kaip moteris turi rėdytis vasarą bažnyčiai: pakanka nosinaitės ant galvos, ar reikia dar šio to daugiau. Jei nesivaržoma altoriaus aki-vaizdoje, kam tada varžytis gatvėje? Nė moters drovumas jau neberodo, kur yra saikas ir kur yra jau per saikas, kad prireikia net inciais nustatinti.

LEISKITE PAMATUOTI! Vaizdas iš Main St., White Plains, New York.

VYSK. FULTON J. SHEEN Chicagoje sveikina sutuoktus: gimnaitį Fulton J. Sheen ir Virginia Allison.

BOSTONO ŽINIOS

ADV. JONAS GRIGALIUS grįžo į aktyvų darbą teisės srityje

Ilgus metus išbuvęs įvairiose valdiškose tarnybose, per paskutinius dešimt metų sąžiningai ejęs svarbias komisijonieriaus pareigas žinomoje Metropolitan District komisijoje nuo kovo mėn. grįžo prie tiesioginių advokato pareigų. Massachusetts valstybės gubernatorius padėjo jam už darbą specialiu laišku, išskeldamas nuopelnus.

AR ĮSIREGISTRAVAI RINKIMAM?

Apie 300,000 tapusių pilieciais pirmą kartą turės progą dalyvauti prezidento rinkimuose lapkričio 6. Ar esi vienas iš tokių? Jei taip, užsiregistruok! Kitaip negalėsi balsuoti.

Jei esi išsikėles į kitą vietą nuo pirmiau turėtos balsavimo vietos, privalai iš naujo registruotis. Patikrink!

Atsimink, kad negalėsi balsuoti lapkričio 6, jei nesi įsiregistravęs. Tat įrašyk savo vardą į balsuotojų sąrašą.

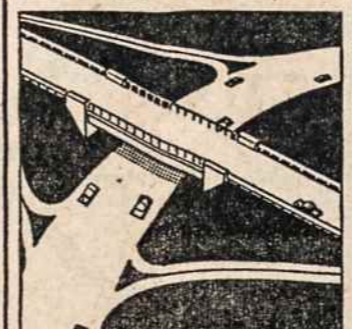
Jei nesiregistruosi lapkričio 6 balsavimui, pralaimėsi tai, ką kiti turės. Registruokis!

Jei esi ištekėjusi po paskutinių rinkimų, privalai iš naujo registruotis lapkričio 6 rinkimams. Patikrink, ar tavo nauja pavardė yra sąrašuose!

Mėsininkas, duonkepys, žvakių rirbėjas ir rbet kuris kitas amatininkas, darbininkas, valdininkas — negalės balsuoti, jei nebus įsiregistravęs.

"Skauda dantį?" "Ne dantį skauda, o rūpi, kad mane įtrauktų į rinkik sąrašą. O kaip yra su tavim?"

HIGHWAY DESIGN

SIGHT DISTANCE
The sharp curving and hilly roadway is eliminated in the construction of the limited access expressway, and increased sight distance becomes a built-in safety feature of the roads.
Mass. Dept. of Public Works

Adv. J. Grigalius yra plačiai žinomas lietuvių tarpe ne tik Bostone ir N. Anglijoje, bet visoje Amerikoje, nes jis aktyviai dalyvauja daugelyje šio krašto lietuvių organizacijų. Jis yra baigęs Bostono Kolegijoje teisių mokslus ir yra advokatu nuo 1934 m. Dėl daugelio lietuvių pareigų Mass. valstybėje ir Bostono mieste ilgus metus adv. J. Grigalius negalėjo plačiau verstis advokato darbu. Dabar jis priiminėja interesantus savo namuose (52 G St., So. Boston) ir 20 Pemberton Sq., Boston, Mass. Linkime žymiam profesionalui ir visuomenininkui geriausio pasisekimo!

J. B. SHALINS ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiame garbingas laiduves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 2-5043

Matthew P. Ballas

(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Tel. Evergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

William J. Drake

Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Jamaica 6-7272

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME

251 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. Andrew 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermentims dyka. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Belkale šaukite: Tel. TR 6-6434

Nervin

Alexander's Nervinė veikia nuo visokių nervų netvarkin gumo, galvos kvaišimų ir skaudėjimų, rūpesčio ir susikrimitimo, isterijos ir bemigės, išgąsčio ir karščiavimų, širdies supykimų ir šurpuliavimų, ausų spiegių ir greito pavargimo, dieglių ir vidurių nemalimo. Nervinė yra mišinys daugelio šaknų, žolių, žiedų, žievių ir riešutų. Vartojama arbatos formoje. Daug kam pagelbėjo ši Nervinė. Ir mūsų Nervinėje nėra nieko kenksmingo. Svaras \$5.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Draudimo reikalais, taksų (Income Tax) paruošimui, notorinių dokumentų tvirtinimui

kreiptis pas

Juozas Andriušis

GENERAL INSURANCE BROKER
CONSULTANT - NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai bei valstybiniai taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai.

Ivairiose draudimo įstaigose apdraudžiama automobiliai, namai, baldai, biziniai ir asmeniniai turtais nuo ugnies ar įvairių rūšių atsakomybės bei pavogimo. Save galite apsidrausti nuo nelaimingų atsitikimų bei ligos, kartu apmokant ir ligoninės išlaidas.

Gyvybės apdraudimas — TRAVELERS INS. CO., Hartford, Connecticut

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.
Kreptis: šiokiadieniais 9 val. ryto iki 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Juozas Andriušis

238 Leonard Street Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 7-8247.

Evergreen 8-9794

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS
savininkas

Sulaikstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET
BROOKLYN 11, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Ridgewood

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų

LIETUVIŠKAS ŽODIS IR DAŽIA SKAMBIA LIETUVOS ATSIDIRIMU BGDOMIS DIDŽIOJO NEW YORKO NEW JERSEY IR CONNECTICUT LIETUVIAMS PRIMINDAMIS DĖSŲ KOVOVANDIĄ TĖVYNĘ

ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 val. P.P. STORIS WEVD 1330 KIL... IR

DIREKTORIUS 97.9 MEG. (FM)

STUKAS

1264 White St. Hillside, N.J.
Waverly 6-3325